

UNIVERSITATEA "DUNAREA DE JOS" DIN GALATI
FACULTATEA TRANSFRONTALIERA
SPECIALIZAREA COMUNICAREA, MULTICULTURALITATE
SI MULTILINGVISM

Lucrare de disertație

Coordonator stiintific,
Prof.dr. Arthur Tulus

Masterand
Deordieva Iulia

Galati
2020

**UNIVERSITATEA “DUNAREA DE JOS” DIN GALATI
FACULTATEA TRANSFRONTALIERA
SPECIALIZAREA COMUNICAREA, MULTICULTURALITATE
SI MULTILINGVISM**

LUCRARE DE DISERTAȚIE

**„Modele de conviețuire multietnică:
Monografia orașului Vulcănești”**

**Coordonator stiintific,
Prof.dr. Arthur Tulus**

**Masterand
Deordieva Iulia**

**Galati
2020**

Cuprins:

INTRODUCERE	3
CAPITOLUL I. DATE GENERALE	4
1.1. Așezare geografică.....	4
1.2. Clima.....	4
1.3. Populația.....	5
CAPITOLUL II. ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA LOCALITĂȚII.....	7
2.1. Istoricul orasului.	7
2.2. Biserica ortodoxă.....	12
2.3. Instituții de învățământ 1946-1953.....	14
2.4. Managementul în Vulcanеști. Economie și organizația.....	18
2.5. Economie și organizația.....	20
CAPITOLUL III. ASPECTUL CULTURAL.....	26
3.1. Cultura și identificarea națională.....	26
3.1.1. Cultura muzicală a Vulcanеștei. Palatul Culturii.....	28
3.2. Tradițiile și obiceiurile poporului gagauzi.....	30
3.2.1. Tradiții.....	30
3.2.2. Obiceiuri.....	33
CAPITOLUL IV. RELAȚIILE CU PATRIA DE ORIGINE ÎN EPOCA CONTEMPORANĂ.....	40
4.1. Lista locuitorilor celebri al satului.....	40
4.2. Obiective turistice.....	40
CONCLUZII	
BIBLIOGRAFIE	
APLICAȚII	

**Istoria, cum ar fi șahul, te învață
să fii disciplinat în timp, să analizezi
situații complexe cu multe circumstanțe
și să nu disperi atunci când ceva nu reușește**

INTRODUCERE

Această lucrare a apărut din dorința de a afla cât mai multe informații despre localitatea dată și anume satul Vulcănești, despre evoluția în timp a comunității. Lucrare de față este gândită în patru capitole, fiecare parte evidențiând un aspect important din trecutul, prezentul și chiar viitorul acestui ținut.

Primul capitol conține descrierea în linii generale a satului actual: etimologia denumirii, așezare geografică, clima și populația.

Al doilea capitol cuprinde informația despre originea și evoluția localității și este divizat în următoare paragrafe:

- Istoricul satului
- Biserica
- Instituții de învățământ

În al treilea capitol trasează aspectul cultural, care constă în tradițiile și obiceiurile poporului gagauși, care era nevoit să migreze, dar totuși și-a păstrat cultura și identitatea națională.

Ultimul capitol dezvăluie relațiile strânse cu patria de origine în epoca contemporană în primul paragraf și prezintă lista locuitorilor celebri al satului.

Toate datele din lucrarea actuală sunt exacte, dar unele comentarii pot avea un grad de subiectivism, cauzat pe o parte de faptul că nu sunt un istoric profesionist, iar pe de altă parte de afecțiunea mea pentru aceste locuri și pentru oamenii care trăiesc aici.

Lucrarea această analizează și prezintă doar fragmente importante din surse istorice, care se referă la evoluția fenomenului. Pentru elaborarea acestei lucrări am folosit mai multe resurse documentare precum arhivele raionului Vulcănești, Arhiva Primăriei satului Vulcănești, memoriile bătrânilor satului.

Istoria localității cuprinde viața poporului gagauși din cele mai vechi timpuri până astăzi, cuprinde faptele mărețe ale poporului, lupte pentru dreptate, libertate, independență, lupta și muncă pentru o viață mai bună. Sper că această lucrare să satisfacă dorințele oamenilor de cultură și a celor interesați de evoluția în timp a acestei comunități umane.

CAPITOLUL I. DATE GENERALE

1.1. Așezarea geografică.

Vulcănești este un oraș în partea de sud a Republicii Moldova, în Raionul Vulcănești, la o distanță de 200 km de Chișinău, la 7 km de la granița cu Ucraina și la 35 km de la granița cu România. Vulcănești este un oraș din Republica Moldova, în componența Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia. Vulcănești se învecinează cu orașul Cahul, s. Burlăceni. Fondul funciar al localității constituie 15.260 ha, dintre care cea mai mare parte – 12.645 ha sau 82,9% sunt terenuri cu destinație agricolă. Vulcăneștiul se deosebește cardinal de alte localități urbane din republică după suprafață și ponderea atât de mare a terenurilor agricole. Terenurile cu destinație agricolă sunt repartizate astfel: pământ arabil – 9.820 ha, vii – 1.336 ha, livezi – 299 ha. Orașul dispune de 3 parcuri cu o suprafață totală de 3,8 ha. Suprafața fâșiilor de protecție din jurul orașului este de 275,4 ha. Fondul forestier constituie 800 ha. Suprafața orașului Vulcănești este de circa 152,6 km pătrați.

1.2. Clima

Localitatea Vulcănești este situată într-o zonă cu o climă moderat continentală. În mod clar sunt trasate toate cele patru anotimpuri, iarna este destul de moale, iar vara este lungă și însorită. Temperatura medie este + 12 ° C. Numărul de ore de soare în Moldova este circa 2060-2360 pe an. Precipitațiile variază între / an 370-560 mm, din care o medie de 10% scade sub forma de zapada, care se poate topi de mai multe ori în timpul iernii. Moldova moale de iarnă, temperatura medie în ianuarie este de aproximativ -3 ° C ... -5 ° C, uneori, timp de câteva zile, este -12 ° C ... -15 ° C, iar în caz de penetrare a maselor de aer arctic și - 21 ° C.

Primăvară este un anotimp nestabil, atunci când numărul de zile însorite și temperatura medie a aerului crește. Temperatura medie în luna mai este aproximativ + 17 ° C și un risc de înghețurile târzii este redus. Vara este fierbinte și lung, cu perioade lungi de secetă. Temperatura medie în iulie este de + 21,5 ° ... + 24 ° C, dar uneori ajunge la + 35 ° ... + 40 ° C. Toamna este, de asemenea, un sezon lung și cald. În noiembrie, temperatura medie crește până la + 7 ° ... + 5 ° C și încep primele înghețuri.

1.3. Populația.

<u>Grup etnic</u>	Populație	% Procentaj
<u>Găgăuzi</u>	10,862	70.25%
<u>Moldoveni</u>	1,737	11.23%
<u>Ruși</u>	1,186	7.67%
<u>Ucraineni</u>	845	5.46%
<u>Bulgari</u>	639	4.14%
Alții	180	
<u>Români</u>	13	0.08%
Total	15,462	100%

<u>Nº</u>	Structura de vârstă a populației	%
1.	0—18 ani	23,91 %
2.	19—64 ani	50,29 %
3.	> 65 ani	25,80 %

Nº	Longevitate	%
1.	În total	72,83 ani
2.	Bărbați	69,22 ani
3.	Femei	76,66 ani

Cele mai populare personalități ale Vulcănești

Nr. Ord.	Nume de familie
1	<u>Posmac</u> Gheorghe
2	<u>Costev</u> Nicolai
3	<u>Onofrei</u> Gheorghe
4	<u>Coliș</u> Stepan
5	<u>Onofrei</u> Ivan
6	<u>Caraman</u> Maria
7	<u>Rașculev</u> Dumitru
8	<u>Șerban</u> Ivan
9	<u>Caragiaur</u> Fiodor

CAPITOLUL II. ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA LOCALITĂȚII

2.1. ISTORICUL SATULUI.

Prima documentația a orașului datează cu anul 1605. Denumirea orașului, conform unei legende vechi, vine de la numele unui oarecare Volcan. Legenda spune că salvându-se de dușmani și-au găsit aici refugiu niște păstori armeni. Frații Volcan, Vetdu și Carabet, s-au așezat aici cu traiul în stepa sălbatică.

În apropiere de stilouri, frații au construit locuințe simple și au început să locuiască în stepa sălbatică. La început, stilourile erau numite Vetdu, numit după unul dintre frați. Dar s-a întâmplat așa, încât Volcan, fratele mai mare, a murit. Și atunci supraviețuitorii au decis să numească toate stilourile cu numele celui plecat. Acest nume a supraviețuit secolelor, a cunoscut diverse influențe lingvistice și a supraviețuit până astăzi ca Vulcănești.

Denumirea acestei localități s-a schimbat pe parcursul anilor și a fost modificată dintr-o limbă în altă, și a ajuns până în zilele noastre – **Vulcănești**.

Că frații armeni au fost fondatorii Vulcănești, istoricul sovietic V. M. menționează și în lucrarea sa „Populația regiunii Basarabiei și a regiunilor din stânga Transnistriei” Kabuzan.

Centrul raional Vulcănești a devenit în noiembrie 1940. Pe atunci era un sat tipic din sud, cu numeroase case, acoperite cu stuf și străzi strâmte neasfaltate, căptușite cu salcâm alb. Toate acestea, cum se spune, au scufundat în uitare. Centrul satului de astăzi este decorat cu zona sovieticilor, înecându-se în flori.

Majoritatea străzilor vechi sunt, de asemenea, amenajate, trotuarele sunt puse, piețele sunt rupte. Gazul natural a ajuns la mii de apartamente. Vulcăneștiul a început să crească mai ales rapid din 1965, când au primit statutul de așezare de tip urban¹.

De atunci, s-au dezvoltat cartiere întregi rezidențiale, s-au construit zeci de facilități sociale și culturale, inclusiv o bibliotecă de district, un spital central, un hotel, un centru de comunicații, un departament de servicii pentru consumatori, școli de sport și muzică, școli profesionale, școală de șoferi și un stadion. Construcția unui cinematograful cu două săli, o clădire rezidențială cu nouă

---

¹ «Тимпул», 1986, : Владимир Константинович Радов. Вулканешты, 1986, с.37-40.

etaje este în curs de desfășurare. Este planificat să se construiască multe alte proiecte. Pe râul Cahul este creată o zonă confortabilă de recreere.

Satul găzduiește organizații de construcții, producție de brânzeturi și vinărie, o filială a asociației inter-district de cusut, ateliere de reparații de mașini agricole, o asociație agro-industrială, moșii ale Ordinului Bannă Roșie a Muncii din ferma colectivă Gigant și fabrica fermei de stat Vulcanesti ...

Într-un cuvânt, Vulcăneștiul este astăzi un sat modern în care locuitorii au unde să studieze, să muncească și să se relaxeze.

Terenul Vulcănești este bogat în monumente naturale și istorice. La marginea nordică a Vulcăneștiului, pe versantul drept al văii râului Cahul, arheologii au descoperit o așezare din mileniul IV î.Hr., legată de cultura Gummelniței. Un număr mare de cuțite, răzuitoare, topoare, ciocane, diverse produse ceramice și bijuterii au fost găsite aici. Obiectele de studiu ale paleontologilor sunt Etulia, Chismikioi, afecțiuni valenciene ale scoarței terestre pe baza cărora au fost organizate în mod repetat colocvii internaționale de oameni de știință. Râpa Chishmykoy este un monument natural protejat de stat.

De mare interes sunt apărările militare, cunoscute frecvent ca Nizhny Trayanov Val. Unele secțiuni ale acestora, acoperite cu vegetație de stepă secundară, iar în unele locuri cu stejar pufos, sunt bine păstrate între grinzile Bozului și Flaminda.

Unul dintre evenimentele semnificative din istoria poporului moldovean, din 1574, este asociat cu cartierul Vulcănești.

În acel an, domnul Moldovei, Ioan-vodă Liuty, a încercat să arunce de sub jugul Portului Otoman. La Lacul Cahul, a avut loc o bătălie între trupele suverane susținute de cazaci și hoardele turco-tătare, numite Kazulskaya. Unul după altul, atacurile turcilor s-au prăbușit. Și numai din cauza unui accident - a căzut ploaie puternică, praful de pușcă s-a amortizat și artileria a eșuat - apărătorii au fost nevoiți să se retragă în tabăra fortificată. În ciuda lipsei de apă, hrană și muniție, moldovenii și cazacii au continuat să lupte cu curaj împotriva inamicului.

Ioan-Vodă Liuty a decis să se predea numai după ce turcii au promis să-și salveze soldații și viețile și libertatea și să-i livreze pe cei neatriși la Porto. Dar nu și-au ținut cuvântul și l-au omorât insidios pe conducător. Țara timp de mulți, mulți, mulți ani a continuat să rămână sub un jug urat.²

Istoria a decretat că în aceleași locuri de pe râul Cahul, lângă Vulcanest, aproape două secole mai târziu, în 1770, a avut loc o altă bătălie, numită și Kagulsky. Soldații ruși și voluntarii moldoveni

---

² Arhiva consiliului satului Vulcănești.

sub comanda P.A. Rumyantsev a obținut o victorie strălucitoare asupra armatei de turci și tătari de multe ori superioară în număr. În această bătălie, viitorul erou al războiului patriotic din 1812 s-a distins la acea vreme, pe când era încă tânăr Mikhail Illarionovici Kutuzov.

Prozatorii și poeții moldoveni din secolul al XIX-lea au abordat acest subiect de mai multe ori în lucrările lor: „Vino aici, soldat, du-te și învață să faci față abuzurilor”, a scris Alexandru Hajdeu în poezia „Către soldații ruși”.

În onoarea victoriei de la Kagul în reședința împăraților ruși din Tsarskoye Selo (acum orașul Pușkin), a fost ridicat un obelisc, una dintre capodoperele artei monumentale rusești. „Monumentul prăjit Cagula” este menționat într-una din poeziile lui A.S. Pușkin. La jumătate de secol după bătălia de la Kagul, Moldova a devenit locul exilului Pușkinului dezgrațit. În diferite momente și din diferite motive, A.S. Pușkin și-a exprimat gândurile despre regiunea dintre Nistru și Prut. În poezia „Baratynsky” a scris:

Țara asta pustie

Sacru sufletului poetului

Este lăudată de Derzhavin

Și plin de glorie rusă.

Alte cuvinte din suflet ale poetului sunt dedicate și bătăliei de la Cahul:

Fonta Kagulsky, ești preot

Pentru un rus, pentru un prieten de faimă -

Te afli în mijlocul unor pancarte solemne

Ardeți și sângeroși

Ruinarea eroilor din nord ...

În 1849, a fost ridicat un monument pe locul bătăliei de la Kagul pentru remedii populare în onoarea victoriei armelor rusești. Peste stepa Budzhak se află un monument maiestuos de aproape 22 de metri înălțime, încununat cu o capitală cu cruce de fontă peste o lună de răsturnare - simbol al victoriei rusești asupra turcilor.

Pe partea de nord a pedestalului se află o imagine a stemei familiei Rumyantsevs cu deviza „Non solum armis” („Nu numai arme”). Și sub ea se află o sobă din fontă, cu inscripția: „Iulie 1770, 21 de zile, contele Pyotr Aleksandrovich Rumyantsev în acest loc, cu șaptesprezece mii de soldați ruși, au învins 150 de mii de armate turce sub comanda vizirului suprem Khalil Pașa.”

O altă inscripție spune: "Un monument al acestei bătălii de neuitat în care iericienii înverșunați au căzut pentru totdeauna, timp de câteva secole, ciocnind Europa, Asia și Africa." Ele dispar rapid în istoria anului, lăsând în urmă doar evenimente memorabile.³

---

³ Bulgar S.S. *Istoria i cultura găgăuzii*. Comrat; Chișinău.2006.

Până la sfârșitul secolului, sudul Basarabiei a încetat să mai fie un loc calm și de încredere, la care s-au referit dizidenții, nemulțumiți de regimul țarist. Acest lucru este demonstrat de un astfel de fapt. În 1898, peste 500 de țărani din Vulcănești, în dezacord cu politica agrară a autocrației, au ridicat o revoltă. Li s-au alăturat țărani din satele Slobodzeya-Mare și Kyshlitsa-Prut. Numai cu ajutorul unei unități militare a fost suprimat discursul. S-a încheiat pentru bătălii rebele, amenzi și închisoare. Începutul secolului nostru a fost marcat de nașterea iskrinului leninist, o creștere a acțiunilor revoluționare ale proletariatului în centrele industriale ale Rusiei. Aceste evenimente au ajuns și la îndepărtatul Basarabiei, găsind aici susținători înflăcărați. Vasily Gidu, locuitor al satului Giurgiulești, a fost un legătură, transportând literatura revoluționară.

Lev Manzul și Jordan Shirokov au creat un grup revoluționar subteran în orașul Reni, care a inclus țărani de la cele mai apropiate voloste. Asen Hristev, revoluționar profesionist, participant activ la lupta pentru puterea sovieticilor din Moldova și Ucraina, în acei ani a desfășurat o activitate activă aici, a organizat o serie de cercuri social-democratice.

Abordarea Marii Revoluții din Octombrie a fost marcată de prima răscoală politică a țăranilor din Vulcănești. La 21 iulie 1917, la adunarea lor, au adoptat un document numit Sentința lumească, în care își exprimau atitudinea revoluționară față de problema pământului.

La începutul anului 1918, la Vulcănești, ca și în toată Moldova, regimul sovietic a învins. Cu toate acestea, imperialismul internațional nu s-a putut împăca cu instituirea pe teritoriul țării noastre, inclusiv în Moldova, a puterii muncitorilor și a țăranilor.⁴ Imperialiștii străini au depus toate eforturile pentru a distruge tânăra Republică Sovietică. Cu sprijinul lor activ, bazându-se pe ajutorul contrarevoluției interne, România regală a lansat o intervenție armată în Basarabia. Țăranii, împreună cu soldații revoluționari, au întâlnit oaspeți neinvitați cu arme în mâini. Dar rezistența lor a fost ruptă și curând Basarabia a fost ocupată. S-au întins pentru o viață lungă de douăzeci și doi de ani de viață fără speranță. De mai multe ori localnicii, înarmați cu zgârieturi și furci, s-au ridicat împotriva asupritorilor, dar de fiecare dată manifestațiile s-au încheiat în închisori.

O pagină vie în istoria luptei muncitorilor este participarea masivă a rezidenților locali la revolta Tătarbunar. Ștefan Beda, Petr Rudenko, Ivan Hadzhioglo, Petr Novak, David Prosanyuk, Petr Kostya, Grigory Lefter și Nikola Postelnik au fost lideri ai comitetului revoluționar pentru pregătirea răscoalei.⁵

---

⁴ Малиновски В: «Аграрната реформа», 1918-1924г. в Бессарабия, Кишинев, 1949., стр.78
Ziarul «Вестник» din 14.09.1918.

⁵ Curoglo S.S., Marunevichi M.V. *Soțialisticeschie preobrazovania v bātu i culiture gagauzxsogo naselenia.*

Disprețuind pericolul, au ținut discursuri pasionale la adunările rurale, i-au îndemnat pe țărani să se pregătească pentru acțiuni împotriva invadatorilor, pentru eliberarea pământului natal, să le citească ziarele sovietice și pliante clandestine.

Până în anul 1940 Vulcănești a fost un simplu sat, însă în acest an el a devenit centru raional. O dezvoltare deosebită marchează localitatea odată cu primirea statutului de „așezare de tip orășenesc” în anul 1965. În tânărul oraș au început să apară cartiere locative, s-au construit multe obiecte de menire socială, bibliotecă, școală, spital, școală muzicală, complexe sportive, școală de arte, cinematograf.

Pe 28 iunie 1940, a venit eliberarea, Basarabia s-a reunit cu patria sa maternă. Țăranii destituiți și jefuiți din regiune organizaseră deja șase ferme colective în luna a treia a puterii populare.⁶

Este profund simbolic faptul că una din fermele colective create la Vulcănești a fost numită 28 iunie. Cu toate acestea, atacul trădător al Germaniei fasciste asupra Uniunii Sovietice a întrerupt activitatea creativă pașnică a poporului moldovenesc, a început Marele Război Patriotic. Naziștii au jefuit, au violat, au distrus poporul sovietic. În temnițele închisorilor românești au murit patrioții pământului lor Ștefan Beda, Vasily Karagyaur, șeful organizației subterane Komsomol Mikhail Krasnov și alții.

Timpul avansează neobosit și ne înstrăinează din ce în ce mai mult de anii grei ai războiului. Șanțurile au fost arate de mult, satele noastre au fost reconstruite. Nu pot fi recunoscute acum, doar numele au rămas aceleași. Bine întreținute, cu străzi asfaltate, o rețea extinsă de întreprinderi din viața de zi cu zi, comerț, case frumoase de cultură, școli moderne. Puteți visa doar așa ceva înainte. În anii postbelici, totul trebuia creat și construit din nou cu ajutorul popoarelor rusești, ucrainene și al altor țări din țara noastră, care ne-au împărtășit fratern, cereale, echipamente și instrumente. Nu va fi niciodată uitată sau ștersă din memoria oamenilor. Raionul Vulcănești este agro-industrial. Specializarea sa în complexul economic național al republicii este determinată de solul și condițiile climatice care permit cultivarea soiurilor de struguri de masă și tehnice de înaltă calitate.

Prin urmare, viticultura a devenit sectorul de frunte și cel mai profitabil al economiei. Regiunea produce anual până la 80-90 de mii de tone de chihlimbar, iar în viitor această cifră va ajunge la 110-115 mii. Se extind plantațiile și un sortiment de soiuri de masă, printre care multe sunt crescute de crescătorii moldoveni Moldova, Kutuzovsky și alții.

Chișinău.1983.

⁶ Березняков Н.В., Бобейко И.М. Борьба трудящихся Бессарабии за свое освобождение и воссоединение с Советской Родиной. /1918-1940гг./ К., 1973, стр.189.

A fost realizată o specializare profundă între ferme - nouă ferme-fabrici de stat, două ferme de stat ale asociațiilor de cercetare și producție „Selecția” și „Vierul”, ferma de stat „Fegurash”, au fost create patru asociații intraindustriale.

Mândria zonei este viticultura - ferma de stat - plantați-le. 60 de ani de la URSS. Zona viilor sale este de neegalat în republică și în țară. Un sfert din strugurii din regiune sunt cultivate aici.

Al doilea domeniu de specializare este producția de carne. Regiunea produce până la 10 mii tone de carne, inclusiv 2,5 mii tone de carne de pasăre. O intensificare suplimentară a economiei regiunii și creșterea producției de culturi sunt legate de programul de recuperare a terenurilor, de implementarea deciziilor Congresului XXVII al PCUS și al XVI-lea Congres al PCM. Odată cu punerea în funcțiune a primei etape a canalului Dunăre-Nisporeni, toate terenurile agricole ale districtului vor fi irigate.

În zilele noastre, apele Dunării și ale Prutului sunt udate cu umiditate pe 17 hectare de teren arabil și plantații perene, permițându-vă să obțineți culturi garantate și să nu depindeți de deșeurile vremii. Cele mai stabile și cele mai mari producții de cereale - 45-50 de centimetri la hectar - au primit ferma „Victory”, ferma colectivă „Giant”, acestea. Karl Marx, fabrica de fermă de stat „Leninsky Way” și alții.

Pentru dezvoltarea producției agricole, regiunea a ieșit în repetate rânduri învingătoare în competițiile All-Union și republicane și a primit un banner memorial.

Ca majoritatea zonelor SSR moldovenești, a fost format la 11 noiembrie 1940, centrul este satul Vulcănești. Până la 16 octombrie 1949, a făcut parte din districtul Kagul, după abolirea diviziunii județene, a devenit direct subordonată republicii.

Începând cu 31 ianuarie 1952 și 15 iunie 1953, districtul a făcut parte din districtul Kagul, după abolirea diviziunii raionale, acesta a ajuns din nou subordonare republicană directă.

În 1991-1994, districtul a făcut parte nominal din Republica Moldova, dar a fost de fapt parțial situat pe teritoriul autoproclamatei Republici Gagauzia.

În 1994, Republica Gagauzia a fost restituită Moldovei ca o autonomie largă, iar la 22 iulie 1995, în conformitate cu Legea nr. 563-XIII, a fost înregistrată oficial ca entitate teritorială autonomă a Găgăuziei. Structura ATU Găgăuzia a fost transferată în orașul Vulcănești, comuna Etulia și satul Cismicioii, care împreună cu satul Karbalia din raionul Țaraclia au format districtul Vulcănești (dolari). În același timp, cea mai mare parte a teritoriului a rămas ca regiunea Vulcănești din Moldova; centrul raional a continuat să fie amplasat și în Vulcănești. După transferul satelor de mai sus, cartierul Vulcănești a încetat să mai fie integrat teritorial - satul Alexandru Ioan Kuza a fost separat de restul districtului de teritoriul Găgăuziei.

Începând cu 1 ianuarie 1999, după intrarea în vigoare a noii legi privind structura administrativ-teritorială a Republicii Moldova, districtul Vulcănești a devenit parte a județului Cahul.⁷

În 2002, după anularea diviziunii județene și întoarcerea districtului, districtul Vulcănești, neavând un centru administrativ formal, nu a fost restaurat și a rămas parte a districtului Cahul.

2.2. BISERICĂ ORTODOXĂ.

Viața la gagauzi, urmărită de turci timp de 500 de ani, nu era ușoară la vremea aceea. Condițiile insuportabile au forțat mulți gagăuzi să-și părăsească locurile natale pentru a se salva de la moarte și să-și caute o viață mai bună. Soarta a decretat că Moldova a devenit patria lor.

Astăzi, moldovenii și bulgarii, gagăuzi trăiesc într-o familie unită.

Pe parcursul anilor petrecuți împreună multe necazuri au fost în soarta lor dar uniți printr-o credință comună, gagăuzi au supraviețuit și au devenit mai puternice.

De la primii ani de stabilire în acest pământ, oamenii au început să-și stabilească viața spirituală. Istoria Bisericii Ortodoxe face parte din istoria satului - aceasta este istoria condiției spirituale a enoriașilor săi, aceasta este istoria locuitorilor satului, orașului.

Dificultatea de a studia istoria Bisericii Ortodoxe din satul Vulcănești constă în faptul că în prezent data întemeierii lui Vulcanest este slab înțeleasă și informațiile despre sat sunt extrem de rare și contradictorii.

Unul dintre motive este că Vulcăneștiul a fost amplasat geografic la granița posesiunilor Principatului medieval moldovenesc, care este menționat în ghidul bibliografic „Așezările Moldovei și cărțile vechi (vechi)” de Vladimir Niku (Chișinău, 1991).

În conformitate cu informațiile oferite în această carte, satul Vulcănești a fost certificat la 12 aprilie 1605. Dacă aceste documente se referă la Vulcănești, care au fost incluse în coloniile migranților transdanubieni în 1819, atunci înainte de perioada războiului ruso-turc din 1806-1812 Satul Vulcănești a fost situat la graniță, poate geografic în zona de ik de la graniță de două ore, care a împărțit teritoriul Tătarii Budjak și Principatul Moldovei.

Prin urmare, se poate presupune că biserica ortodoxă din satul Vulcănești a fost înainte de recunoașterea oficială a statutului coloniei de la Vulcănești și includerea bisericii, preoți ortodocși în Mitropolia Basarabiei a Imperiului Rus. Faptul că biserica din Vulcănești era înainte de 1811 este confirmată de informațiile din recensământul din 1818, care indică preotul Diordi (George) Stavrovici (57 de ani) și membrii familiei sale:

---

⁷ ЗАКОН №. 306 об административно-территориальном устройстве Республики Молдова от 07.12.1994

fiul Dimitri (32 de ani), soția sa Kiriyani (22 de ani), fiul lor Diordi (5 ani), tatăl soției sale Todor (70 de ani), fiul său Panaiot (16 ani), s-au remarcat ca migranți în timpul războiului ruso-turc din 1787 -1791.⁸

Faptul că satul Vulcănești a existat în acești ani este confirmat și de harta germană din 1789, unde este indicat satul Vulcănești.

Conform decretului guvernatorului general al Novorossiei și regiunii Basarabiei, au fost întocmite inventare, pe baza cărora clerul coloniei de migranți transdanubieni a primit dreptul de a înființa o economie la biserică. "Din mai 1821, în ziua a 6-a a regiunii basarabene din satul Volkoneshti, pe baza celui mai înalt decret din 29 decembrie 1819, s-a făcut acest recensământ despre clericul de la biserică din satul Volkonesht, care nu se află în funcție".

Acest inventar a fost realizat de preotul Diordius (George) Stavrovich.

Materialele din povestea Revizka pentru anul 1835 despre colonia Vulcănești, care face parte din raionul Kagulo-Prutsky, conțin informații despre clerul Bisericii Adormirii: „Preotul decan Vasily Dimitriev Molyavin, 53 de ani; soția Stefanida 44 ani, fiii lui Dimitriy 14 ani, Mikhail 12 ani, Marco are 4 ani, iar fiica sa Maria, 14. Preotul Christopher Georgiev. Preotul Georgy Ivanov Stavri. ”⁹

După ce s-au mutat în Basarabia, coloniștii au fost incluși în viața bisericească - religioasă și cultural-educativă a Bisericii Ortodoxe Ruse. După cum scria etnograful rus Valentin Moshkov: „... Găgăuzii sunt creștini solizi, aproape fanatici”.

Materialele arhivistice legate de problemele organizatorice și construcția unei noi biserici în satul Vulcănești, arată întregul proces al sistemului de stat românesc, care, în conformitate cu legile existente, s-a ocupat de probleme relevante.

În jurul perioadei 1938-1939, a început construcția unei noi biserici la inițiativa localnicilor din Vulcănești. Pentru a pune piatra de temelie sub temelia sa, la invitația satului, a venit tot clerul superior din Chișinău. Membrii Consiliului Diecezan și ai Comitetului pentru construcția Bisericii Vulcanest 1937-1938 au jucat un rol important în organizarea lucrărilor de construcție și strângerea de fonduri pentru noua biserică din Vulcănești.

Clădirea bisericii vechi a ars în 1949. În 1994, a început construcția unei noi biserici din oraș, care funcționează până în zilele noastre. În iulie 1996, temelia bisericii a fost acoperită de mitropolitul Vladimir al Chișinăului și al întregii Moldova.

Toate cele de mai sus au făcut viața Vulcanestilor semnificative. Și, ni privind la dificultățile, rănilor sufletului ale populației au scăzut puțin câte puțin. Ei au stăpânit treptat terenul gol la acel

⁸ Stepan Bulgar. Страницы истории города Вулканешты, Chisinău 2010, c.466.

⁹ Stepan Bulgar. Страницы истории города Вулканешты, Chisinău 2010, c.588.

moment. A fost lansat mecanismul. Ulterior, în condițiile unei vieți sigure și sigure, populația a crescut, satul sa extins și sa îmbunătățit.

2.3. INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Scopul educației este formarea și dezvoltarea trăsăturilor de personalitate care sunt necesare pentru ca ea și societatea să fie incluse în activități semnificative din punct de vedere social.

Scopul principal al educației generale este formulat după cum urmează și este:

- ✓ formarea unei personalități diverse,
- ✓ capabil să realizeze potențialul creativ în condiții socio-economice dinamice atât în propriile interese vitale, cât și în interesul societății (continuarea tradițiilor, dezvoltarea științei, culturii, tehnologiei, consolidarea continuității istorice a generațiilor etc.).

Sistemul educațional al orașului cuprinde 6 instituții preșcolarei, 2 școli medii cu 1060 de elevi, un gimnaziu cu 107 elevi, 2 licee teoretice cu 584 de elevi, o școală profesională, o școală sportivă. În oraș își desfășoară activitatea școala muzicală, școala de arte și casa de creație pentru copii, biblioteca publică, muzeul local.

La intrare în oraș se înalță monumentul ridicat în cinstea luptei de la Cahul din anul 1870, când armata rusă i-a învins pe turci. Copiii Ocroitrea sănătății este asigurată de Spitalul raional și Centrul medicilor de familie.¹⁰

Gagauz a avut întotdeauna căutarea de cunoștințe, de a explora lumea. Nu în zadar, proverbul spune că omul analfabet este întunecat, orb, că el poate dorește, dar nu-l poate înțelege lucrurile din jurul lui din cauza lipsei de pregătire.

Desigur, oamenii trebuiau să se dezvolte pentru a se stabili pe noul pământ.

Astfel, deschiderea primei școli rurale din 1887 a ajutat foarte mult. Din pacate, nu toți copiii au posibilitatea să meargă la școală, datorită marelui nevoi de muncă în agricultură.

Imigranții au înțeles că copiii lor ar trebui să fie învățați. La acel moment, Rusia a deschis ușile pentru gagausi. Emigranții încep să gândească despre descendenții lor.

La inspecția școlilor, inspectorii au fost convinși de procurarea mai multor mijloacelor bănești pentru profesori și elevi.

---

¹⁰ LEGE Nr. 563 din 22.07.1995 pentru modificarea și completarea Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și privind unele măsuri legate de formarea Găgăuziei.

Studentilor i-au predate urmatoarele discipline: limba rusă - scris și oral, citirea cărților în limba rusă, scrierea, aritmetika, Legea lui Dumnezeu, geografia, istoria Rusiei. Orice clasă din școală a avut o hartă a globului mondial, o hartă a Basarabiei, „Atlas de minerale“, „Atlas Botanic“, „Științele naturii“ (Schubert).

Profesionalismul și abilitatea profesorilor garantează un nivel ridicat de pedagogie activitățile.

Pe teritoriul orașului funcționează:

două școli (pe balanța primăriei)

- 2 Liceul Teoretic (584 studenți)
- Gimnazia (107 studenți)

două biblioteci de oraș cu un fond de carte de 32508 exemplare (pe balanțul primăriei)

- Biblioteca publică locală
- Biblioteca pentru copii
- Biblioteca Școlară

Liceu din satul Vulcanesti

Liceul teoretic. Axentia Dolzhnenko poartă numele de Dolzhnenko Axentius Afanasevich.

Dolzhnenko Aksenty Afanasevich din 1952 până în 1983 a lucrat ca director și profesor la Școala Gimnazială nr. 1 Vulcănești.

Premiul Ordinului Bannerului Roșu al Muncii și titlu

Misiunea liceului teoretic numit după A. Dolzhnenko:

- Dezvoltarea abilităților elevilor în dinamica dezvoltării personale cu ajutorul tehnologiilor pedagogice moderne, o abordare individuală a învățării inovatoare și a educației valorice.
- Asigurarea nivelului optim de dezvoltare intelectuală, spirituală, morală, psihofizică și socializare a personalității elevilor pe baza înclinațiilor lor naturale.
- Atingerea de către studenți a unor competențe cheie în domeniul intelectual, drept civil, comunicare, informație, creativ și alte sfere ale vieții.

- Dezvoltarea unui complex de condiții favorabile care să asigure formarea și dezvoltarea personalității studentului pe baza valorilor universale, capabile de viață activă, de muncă, de creativitate, cu un intelect dezvoltat, un nivel înalt de cultură și adaptat la viața în societate.
- Implementarea standardelor de instruire la toate nivelurile de învățământ.
- Realizarea potențialului creativ al personalului didactic implicat în planificarea și dezvoltarea programelor, în testarea experimentelor și inovațiilor care stimulează creșterea profesională și crește nivelul competenței profesionale a cadrelor didactice.

Link inițial: 14 clase / 399 elevi;

Gimnaziu: 15 clase / 400 de elevi;

Liceul: 3 clase de profil real

și 3 clase umanitare / 95 de studenți.

În lucrarea teoretică de liceu:

- 69 profesori, dintre care:
- 4 profesori cu un al doilea grad managerial
- 5 profesori cu grad didactic I
- 46 de profesori cu grad didactic II.
- 15 profesori cu vârsta de pensionare, care este de 21,73%.

Titlul "Onorat profesor al Găgăuziei" a fost acordat:

- Guzun L. D.
- Sargeol N. M.
- Buzuyan S.P.
- Careless S.K.
- Onofrey F.P.
- Draganyuk A.T.

Diploma de bașcan ATU Găgăuzia acordată:

- Draganyuk A.T.

- Onofrey F.P.

Diploma Ministerului Educației din Republica Moldova a acordat:

- Buzuyan S.P.

- Alekseenko V.P.

-Trandafir V.P.

În fiecare an, studenții din Vulcanesti merg să studieze în Turcia, unde obțin cunoștințe bune în diverse specialități și după un an de studiu, ele sunt deja fluente în limba și literară turcă. Elevilor li se acordă în mod constant burse și se oferă camini. Majoritatea dintre ele au o mulțime de prieteni printre populația turcă. După absolvire, o parte dintre studenții din Vulcănești se revin în Moldova, unde lucrează în specialitatea lor și transferă cunoștințele și tradițiile poporului gagaușii populației locale. Unii dintre ei rămân în Turcia, văzând în el un viitor mai promițător, perspectiv. Cu toate acestea, cei care se întorc în Moldova, împreună cu colegii lor, își dau seama că viitorul orasului Vulcănești, ca un sat dezvoltat.

Școala de muzică din Vulcănești

În Moldova modernă există un teren pe care trăiesc oamenii, care poartă cu mândrie numele lor – gagauși.

Școala de muzică Vulcănești a fost fondată în 1961 „și de atunci mulți muzicieni talentați și profesioniști au ieșit din zidurile sale”.

55 de ani de la școala de muzică nu este o perioadă scurtă de timp. În această perioadă, 792 de studenți au studiat în zidurile noastre.

Până în prezent, 78 de studenți sunt educați la școala de muzică Vulcanest din departamentele „pian”, „flaut”, „vioară”, „chitară” și „acordon de buton”.

Scopul creației este de a pregăti specialiști în domeniul artei muzicale gagauși, oferind personalului necesar folclorului și cadrelor didactice necesare în școlile de artă, instituțiile de învățământ general, precum și în compozițiile profesionale din sudul Moldovei. Elevii primesc educația artiștilor și profesorilor de instrumente și dansuri gagauși. Instruirea se concentrează pe obținerea de cunoștințe și abilități necesare viitorilor profesioniști în domeniul muzicii și coregrafiei.

Trebuie remarcat faptul, că toate lucrările se desfășoară împreună cu bază Colegiului muzical de la Chișinău, coordonând programele de învățământ și programele de formare pentru schimbul de experiență, activități concertate și concursuri specializate.

În ultimii 20 de ani, echipa a oferit peste 50 de concerte individuale în Moldova, Turcia și Rusia. De mai multe ori, studenții noștri au entuziasmat inima publicului prin participarea la concursuri și festivaluri republicane și internaționale. În concerte lor, generația tânără, absolvenții și studenții colegiului nu numai că percep și transmit folclor, ci și dezvoltă cerințele relevante ale vieții moderne, inspiră aspirația spirituală a națiunii la un nivel artistic și profesional superior.

Prin activitățile sale, ramurile didactice ale filialei se străduiesc să păstreze ceea ce sa realizat, să transmită frumusețea și unicitatea folclorului gagauz și să le transmită generațiilor viitoare.

2.4. MANAGEMENTUL ÎN VULCĂNEȘTI. ECONOMIE ȘI ORGANIZAȚIA

Din anul 1987 Vulcănești este orașel, centrul raionului omonim. Orașelul Vulcănești era taversat de șoselele Cahul – Bolgrad și Odesa – Reni. În 1970 Vulcănești avea 13700 de locuitori, se construiesc noi cartiere locative, obiective de menire socială, școli, biblioteci, spital, școală muzicală, complexe sportive, școală de arte, cinematograf. La Vulcănești au fost puse în funcțiune fabrica de produse lactate, fabrica de vin, fabrica de cărămizi, fabrica de pine, combinatul de deservire socială, baza de transporturi auto, coloana mobilă mecanizată etc.¹¹

Începând cu 23 decembrie 1993 orașul Vulcănești intră în componența U.T.A. Găgăuzia. În continuare orașul își dezvoltă legăturile economice și culturale cu alte orașe din România, Rusia, Belarus, Turcia, et.

Legăturile economice și culturale ale orașului cu Belarus, Moldova, Rusia, Turcia, România se extind. O autostradă internațională Chișinău-Giurgiulești-Galați trece prin oraș. Există o intersecție feroviară în gara Vulcanesti care face legătura între Vulcănești și Chișinău, România și Ucraina. Cu alte așezări, orașul este conectat prin autobuze, pe calea ferată.

Sectorul financiar-bancar este reprezentat de 4 filiale ale băncilor comerciale.

Lungimea totală a drumurilor din localitate este de 64 km, dintre acestea 35,8 km sunt drumuri cu acoperire rigidă. În oraș sunt 4.675 case și apartamente, din care 955 sunt conectate la rețeau centralizată de aprovizionare cu apă și sistemul de canalizare. Celelalte case se alimentează din 73 fântâni publice. Orașul Vulcănești este gazificat în proporție de 95%. Din numărul total de case și apartamente 3.549 sau 76% sunt telefonizate. Cu alte localități orașul este legat prin intermediul căii ferate și magistralei auto, care trece prin oraș.

¹¹ ЗАКОН №. 306 об административно-территориальном устройстве Республики Молдова от 07.12.1994

În oraș există 18 puțuri de artă, dintre care 7 sunt în stare de funcționare, 76 de puțuri, dintre care 13 respectă standardele sanitare.

Contracte de înfrățire:

1. Zhukovka, regiunea Bryansk, Federația Rusă;
2. Bobruisk, Republica Belarus;
3. Orașul Luleburgaz, Republica Turcia.

Agenții economici vor să vină aici să-și deschidă afaceri. Tot ce vor locuitorii din Vulcănești e ca și în alte sate lumea să trăiască la fel de bine.

Oamenii de afaceri din localitate spun că în ultimii ani situația economică s-a îmbunătățit considerabil.

Autoritățile locale actuale au atras o atenție deosebită agenților economici și au mers cot la cot pentru a dezvolta economia localității. Oamenii deja nu mai fug din localitate, ci dimpotrivă se străduie să revină și să-și găsească aici un loc de muncă.

Locuitorii orașului spun că investițiile făcute în ultimii ani în localitate le-au adus beneficii tuturor.

"Avem multe fabrici, lumea are unde să lucreze. A fost construit și un magazin universal unde, la fel, oamenii pot să se angajeze."

"Au fost construite mai multe fabrici, localitatea a devenit mai amenajată. De asemenea au început să fie construite grădinițe, într-un cuvânt toate aici sunt ca într-un oraș."

"Noi am reabilitat în întregime liceul. Pentru lucrările de reparație au fost cheltuiți mai mult de un milion de lei.

De asemenea aici activează mai multe mezeluri, produse farmaceutice și confecții textile. Orașelul este asigurat în totalitate case sunt conectate la: apeduct, telefonie fixă și internet.

2.5. ECONOMIE ȘI ORGANIZAȚIA

În oraș sunt înregistrați 650 agenți economici, inclusiv 100 de gospodării țărănești. În apropiere de Vulcănești, la o distanță de 6 km este amplasată zona economică liberă, care este formată din 2 subzone, una cu o suprafață de 78 ha, alta, care în prezent se dezvoltă intensiv, cu o suprafață de 44 ha. Zona economică liberă din Vulcănești este amplasată la hotarul dintre 3 țări: Moldova, Ucraina și România. La 1 august 2003 în registrul de evidență a zona economică liberă erau înregistrați 15 rezidenți. Conform datelor de la 1 iulie 2019 în zona economică liberă

au fost atrase investiții în mărime de 7,6 mln. dolari SUA, au fost create 500 locuri de muncă. Volumul producției industriale realizate în prima jumătate a anului 2019 a constituit 86 mln. lei, cu 73 mln. lei sau de 6,7 ori mai mult decât în perioada corespunzătoare a anului precedent. Cel mai mare rezident al zonei este întreprinderea rusă „Dionis club”, care a construit o fabrică de vinuri modernă „Aur Vin”.¹² Întreprinderea creată este un complex unic ce întrunește întreg procesul de lucru, începând cu prelucrarea strugurilor și până la producția finită, proces care prevede producerea vinurilor de calitate. Capacitatea rezervoarelor fabricii ajunge la 400 mii decaltri. Capacitatea de producere a fabricii este caracterizată prin prelucrarea anuală a 7 mii tone de struguri și îmbutelierea până la 20 mln. sticle pe an. Conform rezultatelor anului 2001, holdingul a exportat în Rusia 11.760 mii litri de vin, astfel controlând circa 12% din piața vinurilor moldovenești.

Sectorul agrar al orașului este specializat în producerea strugurilor, fructelor, legumelor și cărnii. Principalii agenți economici sunt „Agro-Gigant” S.R.L. și „Nezetli-Iuzium” S.R.L.

Sistemul de comerț al orașului este format din 101 unități comerciale, 30 ospătării și 17 baruri și cafenele. Orașul Vulcănești dispune de 3 unități de cazare.

Economia Vulcănești este diversificată. Aceasta și întreprinderile pentru prelucrarea produselor agricole. Principalele activități sunt industria, comerțul, agricultura.

Condițiile climatice și solul din regiune sunt favorabile cultivării cereale și culturi industriale, fructe, legume și struguri. Randamentul mediu cu hectarul de culturi depinde în mare măsură de condițiile climatice și conform aceste motive diferă de media națională. Producția de culturi în regiune, ca și țara în ansamblu, se caracterizează printr-o productivitate și o productivitate scăzută majoritatea culturilor. 2 date AIPA. 3 În 2007, întreprinderile agricole din regiune au primit doar 4,4 milioane lei pentru lucrări agricole, 334 mii lei pentru plantarea plantațiilor de tutun și recoltarea culturi agricole, 2017 mii lei pentru grădini, 59 mii lei pentru reabilitarea animalelor ferme și 7,2 milioane de lei pentru stimularea utilizării de îngrășăminte și substanțe chimice pentru mediul rural economie. 13 Din 2000, agricultura s-a caracterizat prin instabilitate tendințe de creștere mai lente în comparație cu alte sectoare ale economiei. Unul dintre motivele principale este dependența agriculturii de climă condiții - seceta a devenit un factor distructiv comun în ultimii ani. Producția de culturi pare deosebit de vulnerabilă la factorii climatici - anii foarte uscați 2003, 2007, 2009 și 2012 au avut consecințe dezastruoase pentru majoritatea

---

¹² „Lista primarilor aleși în cadrul Alegerilor Locale Generale din 14 iunie 2015”. Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova. 2015. Accesat în 15 aprilie 2016.

culturilor. Instabilitate ridicată a producției agricole este o consecință a dezvoltării slabe a instrumentelor de reducere a riscurilor asociate condițiile climatice, precum și consecința unui acces insuficient la irigare, nivel scăzut de aplicare a tehnologiilor agricole modern (soiuri tolerante la secetă, instrumente de protecție împotriva grindinei) și lipsă sisteme inovatoare de asigurări agricole, precum programe asigurare bazată pe indicatori de risc meteorologic.

Pentru a atenua catastrofele naturale din regiune, este recomandat reîmpădurire, împădurirea terenurilor degradate, restaurarea irigare în regiune, asigurare pentru culturi. Apendicele 3 la Hotărârea Guvernului 910 din 25 iulie 2016 conține o listă de culturi pentru a cărei asigurare este subvenționată de fondul de subvenții agricole producători pentru primele de asigurare 2016. Lista include următoarele culturi: sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, porumb, soia, legume și tutun - pentru recolta 2016; grâu, ovăz și rapiță de iarnă - pentru recolta 2017; plantații perene (podgorii, livezi, pepiniere de viță de vie și livezi, precum și recoltă struguri și fructe). Pomicultura și viticultura din regiune joacă un rol important pentru economie.

În Vulcănești, industria zootehnică se confruntă cu aceleași provocări cu care se confruntă fermierii din toată țara. Dezvoltarea acestui sector depinde de la decapitalizarea întreprinderilor specializate în producția de produse creșterea animalelor, reducerea creșterii animalelor și a furajelor, scăzută calitatea animalelor, lipsa accesului la piețe și concurența acerbă cu importurile produse care prevalează asupra produselor locale. În sectorul zootehnic din Moldova, gospodăriile continuă să ocupe poziție dominantă și produc cea mai mare parte a produselor pentru animale (producția de lapte - 96%, bovine și păsări de curte - 63%, producția de ouă - 63%). De asemenea, majoritatea animalelor sunt concentrate în aceste ferme: 92,1% bovine, inclusiv 95,5% din vaci, 61,5% din porci, 96,9% din ovine și caprine. Aceasta situația face această industrie vulnerabilă, deoarece creează probleme de implementare cerințele și obligațiile asumate de Republica Moldova în relațiile cu Parteneri europeni, respectarea regulilor stabilite, producție și vânzări de produse animale.

Dezvoltarea economică include, de asemenea, bunăstarea socială, ceea ce reflectă nivelul de trai al populației. Dezvoltarea socială depinde direct de dezvoltarea economică a statului și de deciziile politice ale autorităților. Vulcănești întâmpinând aceleași probleme cu R. Moldova în ansamblu. Ne referim la nivelul scăzut al veniturilor populației, ceea ce determină nivelul de trai al cetățenilor trăind în autonomia găgăuză.¹³

---

¹³ Ioniță Veaceslav : Ghidul orașelor din Republica Moldova/ Veaceslav Ioniță. Igor Munteanu, Irina Beregoi. - Chișinău, : TISH, 2004 (F.E.-P. Tipografia Centrală). 248 p.

În Vulcănești, industria zootehnică se confruntă cu aceleași provocări cu care se confruntă fermierii din toată țara. Dezvoltarea sectorului depinde de decapitalizarea întreprinderilor specializate în producție producția de animale, reducerea efectivelor de animale și furaje culturi, animale de calitate slabă, lipsa accesului la piețe și strânse concurența cu produsele importate care prevalează asupra localului produse. În sectorul zootehnic din Moldova, gospodăriile continuă să ocupe poziție dominantă și produc cea mai mare parte a produselor pentru animale. Această situație face ca această industrie să fie vulnerabilă, deoarece creează problem îndeplinirea cerințelor și obligațiilor asumate de Republica Moldova în 2008 relațiile cu partenerii europeni, respectarea regulilor stabilite, producția și vânzarea de produse animale.

Orașul are trei piețe cu o suprafață totală de 3,8 ha.

Suprafață de centuri forestiere de protecție 275,4 ha

Bazine - 38 ha.

DRUMURI, TRANSPORT

Suprafața totală de străzi, benzi - 104,4 ha, drumuri de stat - 136,7 ha, căi ferate - 136,3 ha.

Sfera socială.

Instituții medicale

Spitalul central, clinică.

Educație.

Școala Gimnazială nr

Școala Gimnazială nr. 3

Liceul № 4

Liceul numărul 1

Liceul numărul 2

Școala incompletă din Vulcănești

Școala de muzică

Școala de sport

Școala de artă

PPSh (SPTU)

Casa creativității copiilor

Centrul „Îngrijire”

Siut

Școala tehnică (școala de șoferi)

Instituții culturale

Rețea de bibliotecă centrală

muzeu

Casa de Cultură

Club la gara Vulcanesti

Cinema "Ildyz"

PETRECERE

Organizații neguvernamentale

Mass-media

Instituții de cult

La 23 aprilie 2020, Vulcănești a anunțat recrutarea de voluntari pentru „Garda oamenilor” pentru a ajuta agențiile de aplicare a legii în lupta împotriva tipurilor de infracțiuni specifice și în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 6 februarie 1997 nr.

După cum a declarat primarul din Vulcanest, Victor Petrioglo, într-un comentariu pentru nokta.md, există o decizie a Consiliului de Securitate, pe baza căreia consiliul local a decis ca activitățile Gărzii Oamenilor să fie organizate în oraș.¹⁴

Funcțiile Gărzilor Poporului

(1) Gărzile Poporului, împreună cu agențiile de aplicare a legii:

a) participă la menținerea ordinii și supravegherii respectării legii în locuri publice (în spații, pe străzi, piețe, parcuri etc.) și, de asemenea, monitorizează menținerea comenzii în timpul întâlnirilor din competența lor;

b) să ia parte la lupta împotriva huliganismului, beție, alcoolism, furt de proprietate publică și privată și la prevenirea altor infracțiuni;

c) împreună cu organele de afaceri interne, desfășoară activități preventive cu persoanele eliberate din închisoare, precum și cu persoanele condamnate la probațiune;

d) participă la lupta împotriva persoanelor fără adăpost, infracțiunii pentru copii și la identificarea adulților care implică minori în stare de ebrietate și activitate infracțională;

f) ia măsuri eficiente pentru a oferi asistență de urgență cetățenilor care au suferit de accidente sau infracțiuni, precum și care se află în locuri publice într-o stare neajutorată, participă la salvarea persoanelor, a proprietății acestora și la menținerea ordinii publice în dezastre naturale și în alte situații de urgență;

---

¹⁴ <https://ru.wikipedia.org/wiki>

f) ia măsuri pentru protejarea și protejarea mediului și a resurselor naturale;

g) împreună cu poliția rutieră, să implementeze măsuri pentru a asigura cetățenilor respectarea normelor rutiere.

(2) Membrii gărzilor oamenilor își îndeplinesc, de regulă, funcțiile în timpul liber de la muncă (studiu).

Măsuri de stimulare

(1) Membrii gărzilor oamenilor care sunt implicați activ în lupta împotriva infracțiunilor sunt încurajați de autoritățile administrației publice locale, conducerea agențiilor de aplicare a legii, administrarea întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor în care gărzile naționale sunt stabilite de:

- a) mulțumiri;
- b) recompensarea cu un cadou valoros sau un premiu în bani;
- c) acordarea concediului plătit suplimentar pentru maximum 5 zile;
- d) furnizarea de bonuri preferențiale sanatoriilor sau caselor de odihnă

(2) Membrii gărzilor oamenilor care își îndeplinesc cu fidelitate îndatoririle pot fi încurajați în detrimentul sediului gărzilor naționale.

(3) Pentru meritele speciale în lupta împotriva infracțiunii și protecția ordinii publice, membrii gărzilor oamenilor sunt prezentați în conformitate cu procedura stabilită pentru acordarea de premii.

Telprod-Com, o companie cu capital străin, a lansat o instalație de reabilitare a conductelor de gaze și petrol în Vulcănești. Au fost deschise 50 de locuri de muncă, iar în viitor compania este gata să extindă producția, dublând numărul de personal. Țevile sunt restaurate și returnate pentru reoperare, astfel încât obiectul de infrastructură al unei anumite autostrăzi să funcționeze mai departe. Întreprinderea este nouă, funcționează doar șase luni, dar planurile includ dezvoltarea activă a întreprinderii, piețele de vânzări, creșterea capacităților de producție și numărul de personal.

Orașul are un hotel „Speranța”.

Complex turistic vinicol „Kara-Gani”. Aceasta este o curte din orașul Vulcănești (vin și bucătărie găgăuză, totul este decorat în stil popular găgăuz). Vinăria „Kara Gani” este inclusă în

Turul Vinului din Moldova și ATU Găgăuzia și este deja populară printre turiști. Kara Gani - acestea sunt vinuri și mâncăruri exclusive din bucătăria națională.

Autoritățile de autonomie depun eforturi mari pentru ca regiunea să se dezvolte economic. Dar este foarte important ca „Gagauz, afacerea moldovenească, partenerii externi să investească.

CAPITOLUL III. ASPECT CULTURAL

3.1. CULTURA ȘI IDENTIFICAREA NAȚIONALĂ

Cultura populară tradițională a satului Vulcănești este foarte diversă. În arhitectura rurală, costume și bucătăria naționale, obiceiuri și ritualuri, ca bază a tuturor tradițiilor culturale este cultura națională slavă orientală.

Găgăuzii înșiși numesc Gagauzlar. Conform unei versiuni, acesta este un cuvânt turcesc „geek-oguz” denaturat, care înseamnă „albastru” sau „ceresc” Oguzes.

Cu toate acestea, o versiune este populară în rândul găgăuzilor înșiși, potrivit căreia etnimul lor a fost format din fuziunea cuvintelor „gaga” („cioc” sau „nas”) și „legături” („directe”). Spuneți, indiferent cât de putrezesc acest nas sau cioc, tot rămâne drept. Deci, găgăuzii: merg mereu pe drumul lor.

În Rusia și Asia Centrală, găgăuzii se numesc adesea bulgari. Structura și arhitectura casei țărănești din Bulgaria se deosebește foarte mult.

Limba găgăuză aparține subgrupului Oguz din ramura sud-vestică a limbilor turcice. Este apropiat de limba turcă și dialectul sudic al tătarului Crimeei, dar spre deosebire de turcii găgăuzi, în loc de sunetul „ğ” folosesc „g”, ceea ce apropie limba găgăuză de Tuvan.

Forma inițială a infinitivului găgăuz cu sfârșitul în -maa / măă este, în general, un fenomen în limbile grupului turc.

Există dialecte centrale (Chadyrlung-Comrat) și sud (vulcanest) ale limbii găgăuze. Sudic - mai arhaic și păstrate mai multe caracteristici ale limbilor turcice.

Până la mijlocul secolului XX, limba găgăuză a rămas nescrisă. La 30 iulie 1957, prin decretul prezidiului Consiliului Suprem al SSR Moldovei, a fost introdusă scrierea găgăuză pe baza graficii rusești. În prezent, găgăuzii folosesc alfabetul latin în scris.

Majoritatea găgăuzilor mărturisesc ortodoxia.

Strămoșii găgăuzilor, la fel ca toate popoarele turce nomade, erau aparent tengrieni - adică au îndumnezeit Tengri - cerul. Au păstrat câteva rituri păgâne până în secolul XX.

Unii dintre Găgăuz, „gadjalı”, sunt un grup etno-religios special care mărturisește islamul sunit. Istoricul bulgar G. Dimitrov la începutul secolului XX a numărat 19 ipoteze diferite despre originea găgăuzilor. Celebrul cercetător al etnografiei găgăuze M. Guboglo a avut și mai multe versiuni - 21.

În literatura rusă și bulgară din secolul al XIX-lea, găgăuzii erau considerați bulgari care vorbesc turcă. În turcologia rusă, prevalează ipoteza despre originea găgăuză de la nomazi creștini turciști care vorbește din stepele sud-rusești - bulgarii, pecenegii, Polovtsy, Oguzes și Torques.

În Turcia, se crede că găgăuzii au evoluat din Turcii Seljuk, care s-au mutat în Balcani din Asia Mică în secolul XIII. Bulgarii susțin că găgăuzii au descins din bulgarii renunțați, greci - asta de la greci.

În orice caz, problema originii găgăuzului nu este bine înțeleasă.

Potrivit experților, istoria acestei națiuni unice a început cu triburi nomade care au locuit în stepele dintre Aral și Marea Caspică în a doua jumătate a primului mileniu A.D. și a ascultat Khazar Khaganate.

Când prințul Svyatoslav a învins pe Khazars în 965, pecenegii, oguzii și cumansii s-au mutat spre vest.

În secolul al XI-lea, surse bizantine scrise menționează triburile Uzes care au trecut Dunărea și s-au stabilit în Macedonia, Parristion, Grecia și Bulgaria. Probabil, din acea vreme, oguzii au început să ducă un stil de viață sedentar și au adoptat creștinismul ortodox.

Găgăuzii s-au stabilit între Volga și Dunăre și au întemeiat acolo o entitate de stat în jurul Kovarnei. În secolul XIII a fost numită „Principatul Druzhanı” sau „Uzi Eyyalet”. A existat mai mult de două secole și a fost distrusă de cuceritorii otomani în secolul al XV-lea, dar chiar și după aceasta, găgăuzii au păstrat o anumită independență și credința ortodoxă.¹⁵

La mijlocul secolului XVIII, au început să emigreze în Rusia prin Dunăre și au primit diverse preferințe economice și legale din partea autorităților țariste pentru dezvoltarea stepelor sălbatice din Basarabia, care de-a lungul timpului s-au transformat în terenuri agricole bogate.

Reinstalarea găgăuzilor din centrul Budzhak a durat aproape 100 de ani (din 1769 până în 1854) și s-a datorat în principal războaielor ruso-turce în care găgăuzii au luat partea rusă.

Reformele Stolypin au contribuit la relocarea Găgăuzului în Kazahstan și Uzbekistan.

---

¹⁵ <https://ru.wikipedia.org/wiki>

În 1906, găgăuzii au instituit autoproclamata Republică Comrat, care a fost independentă timp de cinci zile.

În 1918-1940, Basarabia a făcut parte din România. După cel de-al doilea război mondial, pământurile găgăuze au devenit parte a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești a URSS.

În 1988, activiștii găgăuzi au fondat mișcarea Halka găgăuză (poporul găgăuz) și au decis să creeze autonomia găgăuză în Moldova cu capitala din orașul Comrat. În august 1990, în Comrat a fost anunțată crearea Republicii Găgăuz, dar guvernul moldovean a anulat această declarație. Acest lucru a determinat poporul găgăuz să se opună activ autorităților din Chișinău. Drept urmare, în 1994, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat o lege privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri). A cuprins 3 orașe și 27 de sate.

Una dintre trăsăturile caracteristice ale caracterului național al gagauzilor este un simț al umorului, care este foarte apreciat de locuitorii oricărei părți ale țării.

3.1.1. CULTURA MUZICALĂ A VULCĂNEȘTEI. PALATUL CULTURII.

Muzica găgăuză este în mare parte monofonică, are o varietate ritmică de metrou. Modurile diatonice în șapte etape, cu predominanță a majorului natural și minorului, anemitonica cu tonicitate variabilă este larg răspândită. În cadențele finale, adesea este utilizată alterarea, ceea ce aduce unele melodii găgăuze mai aproape de cele moldovenești. Principalele forme de viață: cântec muzical al epopeii; muzică dance interpretată atât de solo cât și de ansamblu; melodii și piese instrumentale.

Muzica vocală este împărțită în două grupuri: „maani” (ditties) - quatrain de dimensiuni de șapte biți, gama melodiei se află într-un sfert, a cincea; „Turkic” (cântece), care se remarcă printr-o mare varietate de genuri (liric, epic, liric, cotidian, nuntă, balade, plâns, orfan, etc.), melodiile lor sunt adesea variante de tonuri cunoscute în folclorul popoarelor din Peninsula Balcanică; Adesea, baza structurii lor de mod este pentatonică. Printre dansuri se numără „Kadinja”, „Aar Oyun”, „Horu”, „Firli Kundak”; Printre melodiile rituale se numără „Gelin hawasy” (melodia miresei), „Aalamak hawasy” (plâns) și o serie de alte melodii dedicate ritului miresei.

Instrumentația include: corzi - viori, kaush (arc cu trei coarde); instrumente de suflat - flaut, kaval, ghid (tip de gaură); diverse tipuri de sunete de sine [1]. Începând cu a doua jumătate a secolului XX, armonia a fost folosită pe scară largă, ceea ce are o influență mare asupra dezvoltării ulterioare a muzicii găgăuze. Un sintetizator a fost utilizat încă din anii 90, tobe sunt utilizate pe scară largă.

Primul club din Vulcănești este situat într-o mică casă țărănească din centrul satului. În club, corul etnografic a fost însoțit de două violi.

Gagauzi au iubit mereu să cânte și să danseze și nu au uitat niciodată obiceiurile și tradițiile strămoșilor lor. Au cântat în ferme și în brigăzi, câmpuri și tabere de câmp, au început și au încheiat ziua lor de lucru cu o melodie.

Din moment ce poporul găgăuz provine din Bulgaria, motive muzicale bulgare au fost utilizate în melodiile celor mai vechi melodii găgăuze. După mutarea găgăuză în Basarabia, motivele moldovenești au început să fie folosite în muzică. Ea a devenit mai dinamică; Multe compoziții au apărut special pentru dansurile care se interpretează la nunți. În anii 90, muzica găgăuză a fost influențată de muzica pop, au început să apară compoziții muzicale din acest gen. Începând cu a doua jumătate a anilor 2000, înregistrările în studio ale pieselor noi au fost realizate într-un mod modern bazat pe motivele muzicale ale melodiilor vechi găgăuze, cu o largă utilizare a armoniei. În clădirea Palatului Culturii este un muzeu etnografic, care este nu numai patrimoniul cultural al satului, care găzduiește artefacte valoroase din trecut, dar, de asemenea, o parte a Republicii noastre.

Textul primelor cântece găgăuze a mărturisit obiceiurile severe ale familiei la care găgăuzii, pe baza obiceiurilor musulmanilor, le-au respectat. Așadar, în piesa „Tudorka”, se cântă sclavia feminină: „Todor își vinde soția în sclavie pentru a ajuta la strângerea de bani pentru a-și hrăni copiii”.

Piesa Gagauz „Bän üssüz kaldım”, bazată pe melodia din cântecul găgăuz al Bulgariei „Uzun kavak vardan”.

Cartea cercetătorului bulgar Alexander Manov „Originea găgăuzului” (1938) enumeră aproximativ zece cântece populare ale găgăuzului din Bulgaria, al căror conținut indică faptul că au fost împrumutate de la turci, deoarece conțin o atitudine negativă față de alte popoare creștine care nu sunt caracteristice găgăuzilor. În cartea savantului polonez Vladimir Zayonchkovsky, „Limba și folclorul găgăuzilor din Bulgaria” (1966), sunt date mai mult de 80 de cântece cu diverse subiecte, în mare parte lirice. O analiză a conținutului, a formei și a vocabularului indică, de asemenea, o influență turcească semnificativă.

Ulterior, melodiile au reflectat diverse aspecte ale vieții familiale a oamenilor: întrebări privind reglementarea căsătoriei și a relațiilor de familie, sistemul de subordonare în familie, statutul femeii, probleme morale, probleme de proprietate (secțiunea moștenire). În versuri de cântece lirice, cum ar fi, de exemplu, în „Uzun kavak vardan”, accentul a fost înlocuit de munții Crimeei, mirosul trandafirilor și chinului. Acesta reflectă o serie de probleme legate de ritualurile familiei, de exemplu: alegerea unui iubit, confecționarea potrivirii, vârsta căsătoriei, rolul părinților în

alegerea partenerului de căsătorie, standardele morale și comportamentul tinerilor de vârstă pre-conjugală.

Cântecul găgăuz „Kaldırma türküsü” despre mobilizarea Găgăuzului SSR ucrainene în armatele de muncă din 1942-1952. (în dialectul Vulcănești).

Cele mai frecvente sunt cântecele cu un complot despre calomnicul soacrei („Petra”, „vanvan”, „Tudorka” etc.). Povestea despre sora otrăvitoare, care a decis să ia un act disperat din cauza refuzului fratelui său de a se căsători cu iubita, este de asemenea răspândită. După încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, foametea din 1946-1947. și mobilizarea în armatele de muncă din 1942-1946, care i-a afectat pe găgăuzi, o mulțime de cântece lirice cu amintiri despre experiențele lor au apărut în folclor („Kaldırma türküsü”). Folclorul cântecului găgăuz este caracterizat de trilingvism, care include câteva cântece în limbile bulgară și moldovenească. Mai târziu, sub influența folclorului rusesc, au apărut cântece de masă și balade în limba rusă.

Printre interpreții populari ai cântecelor găgăuze de la mijlocul secolului XX: S. P. Lazarev, P. D. Kolsa, E. N. Dimova, M. M. Mechkar. El a înregistrat primele mostre de folclor la începutul secolului XX. V. A. Moshkov. După stabilirea puterii sovietice în Basarabia (1940), melodiile populare au fost înregistrate de N. G. Kiosa, S.A. Tarasenko, D. Gagauz, N. Kazanzhi, M. M. Kolsa. Un compozitor amator - D. Tanosoglu, primul compozitor profesionist - M. M. Kolsa. Folclorul găgăuz este folosit în lucrările sale de compozitor și cântăreț N. G. Kiosa [1]. În anii 90, melodiile au fost reeditate și interpretate de ansamblurile „Victoria”, Kristal, Kazayak. De la începutul anilor 2000, au apărut cântăreții soliste Pyotr Petkovich, Lyudmila Tukan, Vitaly Manzhul, Olga Domushchu, Anna Mitioglo.

3.2 TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE POPORULUI BULGAR

3.2.1. TRADIȚII:

Tradițiile și sărbătorile poporului gagauz din or. Vulcănești includ sărbătorile vechi naționale, religioase și familiale. Tradițiile folclorice vechi se manifestă în haine, ornamente, dansuri, cântece și ritualuri magice, însoțite de ceremonii de nuntă, dansuri și spectacole ritualice pentru carnaval.

Îmbrăcămintea tradițională națională gagauză este foarte colorată și diversă, în ansamblu a ieșit din uzul cotidian. Dar servește pentru cazurile în care este necesar să se sublinieze caracterul național al sărbătorii sau evenimentului sau compoziția națională a participanților la un eveniment din sat. Sărbătorile și festivitățile folclorice includ în mod obligatoriu dansuri

populare în costume naționale. În unele cazuri - la demonstrații festive, la acte solemne - este demonstrată întreaga varietate de haine populare locale, ceea ce este foarte impresionant.

Riturile din calendarul găgăuz au păstrat urme ale tradiției nomade turcești și au adoptat și motive pan-balcanice. De exemplu, au sărbătorile de lup (Janavar Yortulary), care deschid ciclul de iarnă al riturilor (de la mijlocul lunii noiembrie).

Cultul antic al lupului este puternic în rândul găgăuzilor până în zilele noastre. Drapelul din Gagauzia din 1990 înfățișează un cap de lup. În timpuri străvechi, găgăuzii purtau amulete din dinți de lup și bijuterii cu imaginea acestui animal sacru pentru ei.

Pe vremuri, găgăuzii s-au căsătorit în trei moduri: conspirație, evadare și răpire (răpirea fictivă a permis să se salveze la o nuntă). În alegerea soțiilor, ultimul cuvânt a fost pentru bunica mirelui.¹⁶

În a doua zi de nuntă, o rudă a mirelui a intrat pentru prima dată în cameră, cu tinerii cu o armă și o biciă. Dacă dovezile inocenței miresei erau evidente, o lovitură a sunat în aer, mireasa și-a îmbrăcat o rochie roșie și au mers la oaspeți pentru a continua plimbarea, iar ei au băut votcă roșie pictată în onoarea ei. Dacă s-a dovedit că mireasa a avut o relație premaritală, mirele a ridicat un bici și a invitat o mărturisire din partea nou-născutului care a scăpat-o. Dacă mirele și mirele au păcătuit înainte de căsătorie, amândoi au fost strânși la căruță și obligați să încerce satul rușinii.

În public, femeile găgăuze erau obligate să meargă cu câțiva pași în spatele soțului ei și să cedeze tuturor băieților de peste șapte ani. Și bărbaților li s-a interzis să se poarte obscen în prezența femeilor - de exemplu, să jure. Dar aveau dreptul să-și bată soțiile și nu numai pentru greșelile lor, ci doar pentru a arăta cine era responsabil de casă.

Femeile nu aveau dreptul de a moșteni bunurile părinților. După moartea soțului, văduva a primit o pătrime din proprietatea sa. Văduva re-căsătorită avea mai multe drepturi de moștenire. Mai mult decât atât, dacă o femeie nu ar avea ocazia să divorțeze de primul ei soț, atunci l-ar putea lăsa pe cel de-al doilea soț din proprie voință.

Sarcina și nașterea au fost considerate necurate în rândul găgăuzilor. Timp de patruzeci de zile după nașterea copilului, femeia nu avea dreptul să calce pe pământ cu picioarele goale, ca să nu o spurce.

---

¹⁶ «Тимпул», 1986, : Владимир Константинович Радов. Вулканешты, 1986, с.68-71.

Locuința tradițională a găgăuzilor este o casă cu trei camere („buyuk”, „ev”), cu o movilă („spis”) și o verandă pe stâlpi din lemn sau cărămidă de-a lungul peretelui care dă spre stradă. O bucătărie și alte încăperi de serviciu erau de obicei atașate casei.

Camerele din Gagauz erau decorate cu covoare cu trandafiri roșii țesute încadrate de frunze verzi pe un fundal negru, covoare țesute și prosoape brodate.

Femeile găgăuze purtau o cămașă de tunică și o rochie fără mâneci, cu o centură largă de lână roșie și un șorț era legat peste ea. Au legat un șal negru gros („cheber”) peste un șal subțire alb („moda”) pe cap.

În timpul iernii, femeile purtau o rochie cu mâneci, un pulover din lână și un sacou fără mâneci din piele de oaie („Mintanka Zhugrantly”), cu o aplicație din piele.

De asemenea, femeile purtau un număr mare de bijuterii, inclusiv un colier de monede de aur („elevator”), pentru a demonstra bogăția părinților sau a soțului.

Bărbații găgăuzi purtau o cămașă cu curea roșie largă și pantaloni largi din stofă. Vara - o pălărie de pânză, iarna - o pălărie de blană. Ciobanii purtau, de asemenea, pantaloni de blană („plasă”), un rezervor fără mâneci și o geacă scurtă decorată cu cusături colorate („curk”).

Până la începutul secolului XX, găgăuzii s-au ocupat în principal de creșterea bovinelor și agricultura, inclusiv viticultura. Au dezvoltat țesutul din lână și mătase, confecționând covoare.

Mâncarea găgăuzilor păstrează o amintire a vieții lor nomade trecute, judecând după modul în care prelucrează laptele, depozitează brânza de căsuță și brânză feta (în piele sau în vasele de dovleac - susaks).

Găgăuzii coace fosa tradițională fără drojdie, produse de patiserie cu brânză de căsuță și brânză feta („kırma”) și din patiseria murată - plăcinte (karmyarik), care coace brânză feta, varză și brânză.

De asemenea, gătesc stomacul umplut cu miel și mirodenii („kaurma”).

În sărbători, întotdeauna se găsește jeleu („pacha”) pe masă la Găgăuz, iar pentru sacrificii gătesc „kurban” - terci de grâu.

Găgăuzii au propriul lor iaurt tradițional - „iaurt”. Acesta este un produs din lapte fermentat, pentru prepararea căruia au fiert lapte, apoi au adăugat smântână și au lăsat să acreze acest amestec, astfel încât să nu se deterioreze, au pus o monedă de argint într-un ulcior.

Principală băutură a Găgăuzului este vinul roșu.

Cântecele de nuntă ale găgăuzilor, precum slavii, sunt triste: cântă amărăciunea despărțirii miresei de casa ei.

În folclorul găgăuz, există multe legende despre lushnik-uri care prezic soarta unui copil și povești în care trăiește cultul antic al lupului.

În muzica populară, predomină monofonia în cultura muzicală a turcilor.

Cultura vocală a găgăuzilor reprezintă două stiluri: „Turku” (lirică, epică, nuntă, cântece orfane, balade, strigăte) și „Maani” (ditties).

Dansuri Găgăuz: „Aar Oyun”, „Firli Kundak”, „Kadynzha”. Melodii rituale: „Pernelya” (păstor), „Gelin hawasy” (melodia miresei), „Alamak avasy” (plângând).

Instrumente populare: flaut, kaush (arc cu 3 coarde ca un ghicitor bulgar), kobza, kaval, ghid, vioară, diverse idiofone.

3.2.2. OBICEIURI

Sărbătorile lupului (Gag. Janavar Yortulari) [1] au fost sărbătorite timp de mai multe zile: în perioada 11 - 16 noiembrie - 3 zile de Postul și 3 zile de Postul - în raionul Vulcănești; în perioada 12 - 15 noiembrie - 2 zile fără post și 2 zile de post - în cartierul Chadyr-Lung. Acțiunile rituale din aceste zile au constat în acțiuni de magie protectoare și imitative. În aceste zile, femeile nu munceau, nu atingeau lucruri ascuțite: foarfece, ace, cuțite - pentru ca lupii să nu atace o turmă de oi. Pentru ca lupii să nu atace oamenii, - nu atinge lâna, nu se învârte, nu se spală, nu coase, în special îmbrăcăminte pentru bărbați. A treia zi a fost venerată mai ales - „Ziua Lupului Lamei” (înjunghiat pe Janavar Yortusu). În folclorul găgăuz s-a păstrat o legendă străveche, potrivit căreia, odată, un om a reușit să învingă un lup șchiop, presupus trimis de Dumnezeu să mănânce un om. Această legendă este cunoscută pe larg, este inclusă în cartea de referință enciclopedică „Miturile ale popoarelor lumii”.

În plus, găgăuzii sărbătoresc Ziua Sfântului Nicolae într-un mod special. Au considerat-o o vacanță pentru bărbați, cu sărbători zgomotoase și mâncăruri obligatorii pentru pește. În ajunul bărbatului îmbrăcat în rochia unei femei, îmbrăcat cu funingine și s-a dus acasă așa, crezând că aduce noroc.¹⁷

¹⁷ «Тимпул», 1986, : Владимир Константинович Радов. Вулканешты, 1986, с.72-75.

În ajunul Zilei Sfântului Andrei, era obișnuit ca găgăuzii să îmbrăca miezul din case cu usturoi și să-și frece mâinile și fața cu mirodenii parfumate pentru a speria spiritele rele.

În Ziua Sf. Tryphon, găgăuzii consacră podgoriile, sâmbătă la Lazarev îndeplinesc ritualuri cu fete-lăcaș, la 1 mai - ritualul de a provoca ploaie cu Pipiruda.

Ceremonia „Pipiruda” („fluture”) implică fete sub zece ani. Unul dintre ei, de regulă, orfan, este numit „mireasă”. Capul ei este decorat cu verdeață, este cusută o fustă de frunze. După aceasta, o procesiune de copii condusă de o „mireasă” se întoarce acasă și cântă cântece rituale lângă fiecare, în timpul cărora „mireasa” execută un dans special. Iar amanta casei este obligată să toarne apă tuturor participanților la această acțiune și să acorde cadouri.

Pe vremuri, gagauzi s-a căsătorit în trei moduri: conspirație, evadare și răpire (răpirea fictivă a permis să se salveze la o nuntă). În alegerea soțiilor, ultimul cuvânt a fost pentru bunica mirelui.

În cea de-a doua zi de nuntă, o rudă a mirelui a intrat în cameră alături de cei mici, cu o armă și un bici. Dacă dovezile inocenței miresei erau evidente, o lovitură a sunat în aer, mireasa și-a îmbrăcat o rochie roșie și a mers la oaspeți pentru a continua plimbarea, iar ei au băut vodcă roșie pictată în onoarea ei. Dacă s-a dovedit că mireasa a avut o relație premaritală, mirele a ridicat un bici și a invitat o mărturisire din partea nou-născutului care a dezgrațit-o. Dacă mirele și mirele au păcătuit înainte de căsătorie, amândoi au fost strânși la căruță și obligați să încerce satul rușinii.

În public, femeile găgăuze erau obligate să meargă cu câțiva pași în spatele soțului ei și să cedeze tuturor băieților de peste șapte ani. Și bărbaților li s-a interzis să se poarte obscen în prezența femeilor - de exemplu, să jure. Dar aveau dreptul să-și bată soțiile și nu numai pentru greșelile lor, ci doar pentru a arăta cine era responsabil de casă.

Femeile nu aveau dreptul de a moșteni bunurile părinților. După moartea soțului, văduva a primit o pătrime din proprietatea sa. Văduva re-căsătorită avea mai multe drepturi de moștenire. În plus, dacă o femeie nu ar avea ocazia să divorțeze de primul ei soț, atunci poate lăsa cel de-al doilea soț din proprie voință.

Sarcina și nașterea au fost considerate necurate în rândul găgăuzilor. Timp de patruzeci de zile după nașterea copilului, femeia nu avea dreptul să calce pe pământ cu picioarele goale, ca să nu o spurce.

Kassym (de asemenea Kasim, Ay Dimitri „Dmitriev Day”, de exemplu Kasim) este o sărbătoare națională găgăuză sărbătorită pe 26 octombrie (8 noiembrie). Era considerat începutul iernii și sfârșitul sezonului de creștere a bovinelor.

În vacanța Kasym, gazdele s-au stabilit cu ciobanii și alți lucrători pentru sezonul de vară și i-au angajat pentru un nou mandat.

Până la vacanța de la Găgăuz au fost finalizate tot felul de lucrări pe parcele personale, curățarea a fost curățată și vinul proaspăt a fost adăugat în pivniță. Conform obiceiului antic, în vacanța Kasim, proprietarii, care aveau un număr semnificativ de oi, au făcut un sacrificiu pentru animale (kurban) pentru a „asigura” sănătatea și siguranța animalelor în perioada de iarnă. În această zi, copiii și nepoții vin la casa părintească.

Sărbătoarea Kasim în apropierea găgăuzilor este asociată cu ideea de a împărți ciclic anul în două: de la Kasym la Hederlez - iarnă; de la Hederlez la Kasym - vara.

Lazar (bulgar. Lazaruvane, sârb. Lazarice, Sf. Nicolae Buenez, Hag. Lazari) - o ceremonie cu sens giratoriu, efectuată de fete sâmbătă la Lazarev. Cercetătorii o interpretează ca fiind inițiativă (inițiativă), destinată să faciliteze trecerea fetelor tinere (13-15 ani) de la un grup de copii la un grup de tineri de vârstă căsătoribilă.

Se credea că o fată care nu participase niciodată la rundele Lazăr nu putea deveni mireasă și să se căsătorească. Pentru ceremonie, fetele s-au îmbrăcat în costum de mireasă sau au purtat parțial articole de îmbrăcăminte și bijuterii împrumutate prietenelor care s-au căsătorit recent. După runda Lazar, fata avea dreptul să se plimbe cu băieții, să-și pună o coroană și o balenă (o grămadă de flori), să-și împletească părul în împletituri și să poarte un „ochi de pisică” - o frumoasă panglică țesută într-o împletitură. În cântecele lui Lazăr, motivele de dragoste și căsătorie joacă un rol important. În unele locuri, lăstarii și buenetele sunt alese pentru a vizita casele în care trăiesc tinerii sau băieții care au împlinit vârsta căsătorie. Ca parte a unui grup de lasere din nord-estul Bulgariei, ar putea exista un „mire-mire” și o „mireasă” - fete deghizate. Printre sârbii kosovari, personajele principale au fost numite Lazăr și Lazaritsa, iar capul Lazaritsa a fost acoperit cu un văl alb al miresei.

Una dintre cântecele sârbului Lazar:

Oj, Лазаре, Лазаре,
Наш прехрабри Јариле!
И премили Божоле!
Овде нама казују
Младе деве велике
За удају приспеле.
Белила је белила

Танке беле дарове
У Ђуримске дворове,
Те Ђурђеве Јарилске.
Сам ју Ђурђе видео,
Сам Јарило Ђуриме
И дружину викнуо:
„Ход’те, ход’те, дружина!
Ево вама дарова,
Сваком вама дарова,
А меника девојка.“
Обрни се Лазаре,
Наш премили Божоле,
Па се лепо поклони,
Да те лепше дарујем:
Лепим даром дукатом.

Hederlez. Гăгăузii au sărbătorit pe 23 aprilie (6 mai); Тăтарii Crimeei - în prima vineri a lunii mai. Trăsăturile tradiției antice de creștere a bovinelor sunt identificate în rituri. În rândul popoarelor turcice, această zi a fost considerată una dintre cele mai mari sărbători ale anului, a cărei sărbătoare a durat trei zile.

În această zi au fost încheiate și încheiate diverse acorduri, în primul rând cu păstorii.

Înainte de vacanță, curăță cu grijă casa. Cu o seară înainte, se pregătește un kalakai - pâine coaptă între două tigăi prăjite în cenușă. Un foc este aprins în centrul satului, iar mai întâi oamenii sărit peste el, apoi bărbații tineri și băieții. Pe măsură ce focul se stinge, femeile și fetele încep să sară. Un foc stins este acoperit cu pământ.¹⁸

Alocarea începutului ciclului anual către prima jumătate a lunii mai este legată de frecvența creșterii bovinelor, cu apariția primei verzi și a bovinelor care se deplasează pe pășunile de vară. În această zi au fost încheiate și încheiate diverse acorduri, în primul rând între proprietarii de animale și păstori. Sfântul Gheorghe a fost, de asemenea, considerat patronul vitelor și bovinelor mici.

Sărbătoarea Găgăuz Hederlez este asociată cu ideea de a împărți ciclic anul în două sezoane (de la Hederlez la Kasim (Ziua Sf. Dimitrie) - vară, de la Kasim la Hederlez - iarnă). Această sărbătoare a jucat un rol important în viața economică a oamenilor, deoarece a fost considerat

---

¹⁸ <https://ru.wikipedia.org/wiki>

începutul anului Nou (pentru creșterea bovinelor). În general, semnificația și ritualismul sărbătorii Hederlez printre găgăuzi și sărbătoarea în onoarea Sfântului Gheorghe în rândul popoarelor din regiunea balcanico-carpatică sunt foarte similare. Sub influența creștinismului, o veche sărbătoare păgână asociată cu unul dintre cultele locale din Asia Mică, bazată pe închinarea unui tânăr războinic, a fost cronometrată în ziua de Sfântul Gheorghe.

Termenii „Hederlez” și „Kasım” sunt de origine arabă. Nu puteți vorbi fără echivoc despre originea acestor termeni printre găgăuzi. Este posibil ca aceștia să fi fost folosiți de strămoșii Găgăuzului chiar înainte ca Turcii să cucerească Balcanii, după cum se dovedește prin utilizarea calendarului de creștere a bovinelor de către găgăuzi în ritualurile agricole.

Riturile asociate cu venerarea unei zeități păgâne, ale cărei caracteristici în creștinism au fost încorporate de Sfântul Gheorghe, iar în islam de Sfântul Hyr / Khizr, erau răspândite printre multe popoare din sud-estul Europei, Asia Mică. Etimologic, termenul musulman Hederlez înseamnă "...” ziua profetului Ilie "... ziua lui Khizir Ilyas". Personajul mitologic Khizr este asociat cu surse de apă și acționează ca donator al abundenței, noroc, patronul oamenilor buni, al muncitorilor.

Survaki (bulg. Surva, Surava, Vasilovden, Nova Godina; clan. Survak; yuzhnoserb., Maked. Surva) - ziua calendarului național pentru bulgari și macedoneni, care se încadrează la 1 ianuarie (14) (Ziua lui Vasilyev). În noaptea de 31 decembrie la 1 ianuarie, o echipă de băieți sau copii numiți „Survakars” (bulgară. Survakari, Surovaknitsi, Surovaskari, Vasilichari, Meowkari), se efectuează un rit de trecere în jurul caselor. Participanții la rit poartă crengi proaspăt tăiate de lemn de câine sau un alt copac (bulgar. În timpul ceremoniei, ritualurile sunt efectuate pentru a curăța de forțele malefice și a numi forțele bune în anul care vine. În seara dinaintea acestei zile, femeile merg la cimitir (bulgară. Grobishte) și aduc cu ele mâncare pentru morți, care este mâncată parțial la morminte. Ritul și numele zilei „Survaki” sunt mai frecvente în sud-vestul Bulgariei, în timp ce denumirea „Vasilovden” este mai frecventă în restul teritoriului.

După miezul nopții și înainte de zor, a început ceremonia lui Survakan. Simbolul ceremoniei era o ramură decorată de lemn de câine - marmotă. Ritul a apărut din credința că, atingând o persoană cu un fir de cățeluș, transmiteți vitalitatea acestui copac: dogwood-ul a umflat muguri până de Anul Nou, dar fructele se coacă abia la sfârșitul toamnei, astfel încât să nu se estompeze aproape un an. Dogwood de la bulgari este considerat cel mai puternic și cel mai lung copac. O crenguță pentru a face o beza ar fi trebuit să fie tăiată proaspăt, în timp ce este încă „brută”, adică nu s-a uscat încă și păstrează forțele vitale ale naturii. Expresia „Surva, fericită Godina”, adică. A început sărbătorile și binecuvântările ceremoniale „sănătoase, fericite” ale Survakarilor

Viermele de sol au fost decorate cu fructe uscate, baghete, monede mici de argint, fire de lână albă și roșie (vezi Martenitsa) sau figuri sculptate din scoarța de câine - simboluri ale fertilității și sănătății, usturoi. Urechile de grâu, bagelele și porumbul - simbol al unei recolte bogate în zonele agricole, fire colorate și mărunțite de lână - fecunditatea animalelor; ardeiul roșu uscat - potența și usturoiul, care erau atașate de marmotă, protejau oamenii de ochiul rău, forțele ostile și bolile. Survakars a bătut aceste ramuri pe spatele tuturor celor din casă, începând cu cele mai vechi și animale domestice, pronunțând fapte și urări bune.

Сúрого (доброгo) весёлого года

Живите в здравии до того года

До следующего года до аминя;

Полной кошары овец,

Много урожая на ниве,

Много гроздей на лозе.

Красных яблок в саду,

Веселья и здоровья в доме

PAȘTE (aprilie, prima duminică după luna plină de primăvară)

Pregătirea pentru această sărbătoare începe joi (Joia Mare). Dimineața, copiii ocolesc toate casele vecine și casele rudelor, cântă cântece și dau geranium, iar stăpânul casei le dă un ou alb. În această zi, cea mai bătrână femeie din casă decorează ouă în diferite culori vii. Prin tradiție, la începutul colorării ouălor, toți copiii ar trebui să se adune în jurul ei. Primul ou trebuie să fie necesar de culoarea roșie. Cu acest ou, bunica pictează obrajii fiecărui copil pentru sănătate. În aceeași zi se pregătesc brișele de Paști și dulciurile.

Vinerea Mare toți se odihnesc. Sâmbătă femeile frământă aluatul, pregătesc tot felul de delicatose și mâncăruri de carne, care au fost interzise în Postul de Paști.

Sărbătoare începe duminică dimineața și durează trei zile cu mare distracție. Dimineața, toată lumea merge la biserică, ieșind afară, bătând cu ouă și felicitându-se reciproc cu cuvintele "Hristos a înviat" și răspunsul "Adevărat a înviat". Familiile fac o vizită la nănașii lor și le aduc ouă și cozonaci.¹⁹

HARAMUL ORASULUI VULCĂNEȘTI

Orasul Tvardița a fost înființat în anul 1712.

¹⁹ <https://ru.wikipedia.org/wiki>

4 octombrie, toți ortodocșii sărbătoresc sărbătoarea Protecției Sfintei Fecioare. În această zi, la Vulcănești se sărbătorește un festival al templului și o zi a orașului.

Ziua orașului din Vulcănești a fost sărbătorită acum 26 de ani - un an după deschiderea bisericii temporare din oraș. Și în 1996, a început construcția pe Catedrala Protecției Sfintei Fecioare.

„În 1992 a fost construit un templu temporar în Vulcănești, în care încă slujim. Fundația a fost pusă în 1995, iar construcția unei catedrale mari a început în 1996”, a spus protopopul Ivan.

Catedrala Protecției Sfintei Fecioare din Vulcănești a fost deja ridicată, dar lucrările de construcție sunt încă în desfășurare. Totuși, clopotele sale sună deja, chemând oamenii din oraș la liturghie.

În ziua festivă a Protecției Preasfintei Fecioare Maria, biserica va găzdui în mod tradițional scrisori festive.

„Într-o zi festivă dimineața, vom avea iluminat cu apă, ceasul va fi servit, apoi liturghia. La sfârșitul liturghiei va avea loc o procesiune, apoi toți locuitorii interesați ai orașului vor fi invitați la o masă festivă”, a spus protopopul Ivan.

În această zi, la Vulcănești vor avea loc și festivități dedicate zilei orașului.

„Prin decizia comitetului executiv al consiliului satului din 13 octombrie 1993, festivalul templului de la Vulcănești a fost aprobat pe 14 octombrie. În aceeași zi, locuitorii orașului au început să sărbătorească ziua orașului”, a declarat Marina Cherneva, secretară a primăriei din Vulcănești.

CAPITOLUL IV. RELAȚIILE CU PATRIA DE ORIGINE ÎN EPOCA CONTEMPORANĂ

4.1 RELAȚIILE CU TURCIA, BELARUSIA, UKRAINA

Alimentarea cu apă și amplasarea rețelelor de canalizare din orașul Vulcănești este unul dintre domeniile prioritare de cooperare între conducerea Găgăuziei și Republica Turcia.

„În această etapă, în Vulcănești s-au găurit două puțuri. Forajul celui de-al treilea puț a început. Se așteaptă concluzia experților turci privind calitatea și debitul apei. Apoi, vor începe lucrările la rețelele de alimentare cu apă.

În Vulcănești, Turcia implementează „unul dintre cele mai mari proiecte” din Găgăuzia. Este vorba despre furnizarea întregului oraș cu apă potabilă de înaltă calitate.

În prezent Consiliul raional desfășoară activități pe plan internațional prin prisma parteneriatelor cu Republica Belarus, Ucraina.

Începutul colaborării dintre regiunile din Moldova și Belarus este considerat: „Parteneriatul de colaborare dintre raionul Vulcănești, Republica Moldova și Republica Belarus”, semnat de către administrația părților implicate la data de 30 ianuarie 2004 în orașul Bobruisk.

Anual părțile realizează un schimb de experiență prin vizitele oficiale a delegațiilor, organizarea activităților de interes cultural și nu în ultimul rând realizarea contractelor menite să schimbe situația socio-economică a orașului Vulcănești.

4.2. LISTA LOCUITORILOR CELEBRI AL SATULUI

S-a născut aici:

- Theodor Mikhail Nikolaevici - Erou al muncii socialiste.
- Rashkulev H. - Eroul muncii socialiste. Strada poartă numele. (Zona străzilor Sadovaya și Vatutina)
- Karagiaur F. - Erou al muncii socialiste
- Shcherban M. - Erou al muncii socialiste
- Batishchev Ivan Andreevich - Erou al muncii socialiste. Fost șef al fabricii de unt și brânză Vulkanesti, Strada poartă numele. (ramură din Vatutin St.)
- Choban Ivan Ivanovici - milionar, filantrop, fondator al companiei pentru producția de băuturi alcoolice „Ivan-Corp”.

- Poroshenko Vitaliy Yuryevich

4.3. OBIECTIVE TURISTICE

- **Simbolul orașului Vulcănești este monumentul bătăliei de la Cahul**, ridicat în 1848 conform designului lui F. K. Boffo la locul victoriei armatei ruse la Bătălia de la Cahul din 1770 - una dintre principalele bătălii ale războiului ruso-turc din 1768-1774. Un monument se află deasupra stepei Budzhak - un simbol victorie - coloană de aproape 22 de metri pe un pedestal, încoronată de un capitel cu cruce de fontă și semilună. În partea de nord a pedestalului se află contele stemei lui Rumyantsev, iar sub acesta se află textul: „La 21 iulie 1770, în ziua a 21-a, contele Pyotr Rumyantsev a învins 150.000 de armate turcești în acest loc cu șaptesprezece mii de soldați ruși sub comanda vizirului suprem Khalil Pașa.” Imagine Monumentul este elementul central al stemei moderne a orașului Vulcănești.
- **Muzeul de Istorie și Lore Local Vulcănești a fost fondat în 1973.** Stabilirea este foarte popular în rândul locuitorilor și oaspeții orașului. Muzeul organizează în mod regulat expoziții tematice și susține prezentări de cărți ale scriitorilor găgăuzi. Angajații instituției participă activ la cercetarea referitoare la căutarea de date despre poporul găgăuz - persoane vulkaniste și imigranți din Vulcănești, participanți la Primul Război Mondial și la Marele Război Patriotic, precum și la conferințe dedicate evenimentelor de importanță mondială. Fondul muzeului este de 6250 de unități Până la 6 mii de persoane îl vizitează anual.
- **Râul Cahul.** Acest râu este situat pe teritoriul Moldovei și Ucrainei. Este originar din Moldova și se varsă în Lacul Cahul. De cele mai multe ori râul este uscat, dar în timpul ploilor este umplut cu apă și se varsă în lacul Cahul. Râul Cahul este renumit pentru victoria lui P. A. Rumyantsev asupra turcilor la 21 iulie (1 august) 1770. Bătălia a avut loc lângă satul Vulcănești în timpul războiului ruso-turc din 1768-1774 și s-a încheiat în înfrângerea armatei turce. La marginea nordică a orașului, pe malul drept al râului Cahul, a fost descoperită o așezare din mileniul IV î.Hr. e., legat de cultura Gumelnitsky. În timpul săpăturii, au fost găsite locuințe mari de bușteni înveliți cu lut, cuțite, răzuitoare, dinți flint de secera, unelte din piatră lustruită (dalta, topoare, ciocane). Bolurile, paharele și ulcioarele sunt decorate cu flauturi, creștături și ornamente de o singură culoare. Există, de asemenea, obiecte de artă - în special figuri feminine cu ornamente, iar o figurină a fost descoperită înfățișând un bărbat așezat pe un scaun („Gânditorul”).
- **Familia Cherven** și-a transformat curtea într-o mică vinărie Kara Gani, unde invită turiști locali și străini să încerce singuri vinuri de calitate și ospitalitate găgăuză. Au moștenit o pasiune pentru producția de vin de la bunicii lor și au transformat-o treptat într-o afacere de

familie. Acum, „Kara Gani” este înregistrat în Registrul strugurilor și al vinului și este membru activ al Asociației Micilor Producători de Vinuri din Moldova.

- **Fondul funciar al orașului este** de 15260 ha, dintre care 82,9% (12.645 ha) sunt terenuri agricole. Specificitatea Vulcănești este că, în comparație cu alte orașe, există o mare parte din terenurile agricole. Terenurile arabile ocupă 9820 hectare, podgorii - 1336 hectare, livezi - 299 hectare. Orașul are trei parcuri cu o suprafață totală de 3,8 ha. Centurile forestiere de protecție din vecinătatea orașului au alocat 275,4 ha. Centrul orașului este decorat cu un pătrat, iar într-un loc ridicat se află un monument al eroilor căzuți din Marele Război Patriotic. E plăcut să te plimbi aici: majoritatea străzilor vechi sunt amenajate, trotuarele sunt așezate, piețele sunt rupte.
- Întreaga istorie a orașului, trecutul și prezentul său este păstrată în tezaurul memoriei - **muzeul istoric al lorei locale**. Aici puteți găsi, de exemplu, că prima mențiune a satului Vulcănești datează din 1605. Legenda spune că trei păstori armeni Volkan, Vetdu și Karabet, fugiți de dușmani, au găsit refugiu în stepă. După ceva timp, Volkan a murit, iar conașionalii supraviețuitori au numit satul - Vulcănești în onoarea sa.²⁰

---

²⁰ <https://ru.wikipedia.org/wiki>

CONCLUZII

Sunt sigură, indiferent în ce profesie doriți să vă realizați - trebuie să vă interesați de experiența predecesorilor dvs. Acest lucru va ajuta cu siguranță. Acesta este singurul mod de a reuși. De fapt, aceasta este povestea. Adesea, cunoașterea istoriei ajută la prevenirea erorilor, ajută la construirea unei strategii bine gândite, la controlul în situații stresante. Mai mult, acest lucru funcționează nu numai la nivelul societății, ci și în viața profesională a fiecăruia dintre noi. Experiența predecesorilor noștri este cu adevărat îmbogățitoare, devenim mai puternici și mai înțelepți când învățăm din trecut.

Istoria este concentrarea experienței multor generații. Rădăcinile se grăbesc adânc, se împletesc, se diverg în părțile laterale. Fiecare persoană poate fi văzută mii de predecesori, lanțul merge în antichitate ...

Anticii considerau istoria ca artă alături de teatru, muzică și poezie. Desigur, de pe vremea lui Herodot, cerințele științifice pentru cunoașterea istorică au devenit mai stricte. Cu toate acestea, cunoașterea începe cu interes, cu emoție. Ca acum o mie de ani, și pe vremea noastră.

Desigur, studierea istoriei nu înseamnă să cunoaștem adevărul suprem. Ni se dezvăluie mult în ipoteze, în discuție - și aceasta este esența proceselor cognitive. Fiecare dintre noi, mai devreme sau mai târziu, experimentează o astfel de nevoie - să trecem prin analele trecutului, să privim tablourile sale. Primul cronicar găgăuz se întreba: „De unde a venit țara găgăuză?” Cu alte cuvinte: ce a venit înaintea noastră? Vedem cât de înțelept și judicios a fost un om - primul nostru istoric, cum și-a iubit pământul natal, cum a cerut împăcarea, pentru unirea forțelor pentru binele comun. Acesta este singurul mod de a rezista testelor care se încadrează în lotul țării.

În vremuri tulburi, nihilismul ne-a fost impus în raport cu trecutul nostru. În ultimii ani, am început să depășim această boală. Înțelegerea a venit: nu te poți îndepărta de rădăcini.

Nu trebuie să uităm că avem de ce să fim mândri.

Mâine va aduce noi descoperiri. Poate că vor ajuta la explorarea mai precisă a descoperirilor arheologice și vom primi informații noi, mai detaliate despre trecutul îndepărtat.

Succesul vine numai la cei care au stăpânit cunoștințe. Cu cunoștințe, totul începe. În copilărie, suntem atrași de aventuri, secrete, încercăm să ne imaginăm cum arătau strămoșii noștri îndepărtați, cum și-au apărat pământul, cum și-au dezvoltat spațiile și și-au construit viața.

Cunoaște trecutul țării tale, orașul tău, poporul tău și trecutul omenirii - ce ar putea fi mai important? Pentru a cunoaște predecesorii lor, inclusiv cei îndepărtați, pentru a ști ce obiective și-au stabilit pentru ei înșiși, ce sistem de valori au profesat, patriotismul conștient începe cu această aspirație. Acesta este singurul mod de a vă îmbogăți mintea cu experiența generațiilor anterioare. În trecut, se răspund la întrebările pe care ni le pune prezentul de multe ori minți. Și cel mai important, ceea ce învață istoria este că în viața noastră nu există nimic mai important și mai scump decât dezvoltarea pașnică decât iluminarea. Iar baza de bază este educația școlară, casa, educația familială, cu care fiecare dintre noi își începe călătoria în profesie.

Orasul Vulcănești, alături de celelalte sate din sudul Moldovei au contribuit și contribuie la păstrarea și transmiterea tradițiilor și obiceiurilor străvechi. Multe dintre ele s-au pierdut în negura vremurilor, dar cele care au rămas se cade a le păstra cu grijă, la loc de cinste. Am încercat prin această lucrare să reînviu de altădată a localității Vulcănești.

Este important ca tinerii de azi să nu uite modul de a fi al înințașilor lor, deoarece sunt multe lucruri benefice de învățat de la bătrânii satului fiindcă aceștia au trecut prin școala vieții. Elevii școlii din orasul Vulcănești trebuie să cunoască cât mai multe informații despre localitate, biserică, școală, tradiții și obiceiuri locale.

BIBLIORAFIE

1. Статистическое описание Бессарабии. 1889. Аккерман.
2. Arhiva colhozului «Steagul roșu» raionului Ceadâr-Lunga, 1995.
3. Bulgar S.S. *Istoria i cultura găgăuzii*. Comrat; Chișinău.2006.
4. Curoglo S.S *Semeinaia obreadnocti gagauzov v XIX - nacealo XX vecov*. Chișinău.1980.
5. Curoglo S.S., Marunevichi M.V. *Soțialisticeschie preobrazovania v bâtu i culiture gagauzsxogo naselenia*. Chișinău.1983.
6. Cvilincova E.N. *Tradiționnaia duhovnaia culitura gagauzov: etnoreghionalinîe osobennosti*.Chișinău. 2007.
7. Arhiva consiliului satului Vulcănești.
8. Молдавская Советская Энциклопедия, т.1.
9. Referențial din eparhie or. Chișinău din 1915.
10. Ziarul „Pravda”, 1918-1986.
11. «Тимпул», 1986,: Владимир Константинович Радов. Вулканешты, 1986.
12. Малиновски В: «Аграрната реформа», 1918-1924г. в Бессарабия, Кишинев, 1949., стр.78
13. Ziarul «Вестник» din 14.09.1918.
14. Закон № 764 от 27.12.2001 об административно-территориальном устройстве Республики Молдова. Государственный реестр правовых актов Республики Молдова. Проверено 2 июля 2013.
15. <https://ru.wikipedia.org/wiki>

Vulcănești

Vulcănești

Valkaneş

— Oraş —

Vulcănești

Vulcănești (Găgăuzia)

Vulcănești pe harta Republicii Moldova

VULCĂNEȘTI

GAGAUZ
STRA

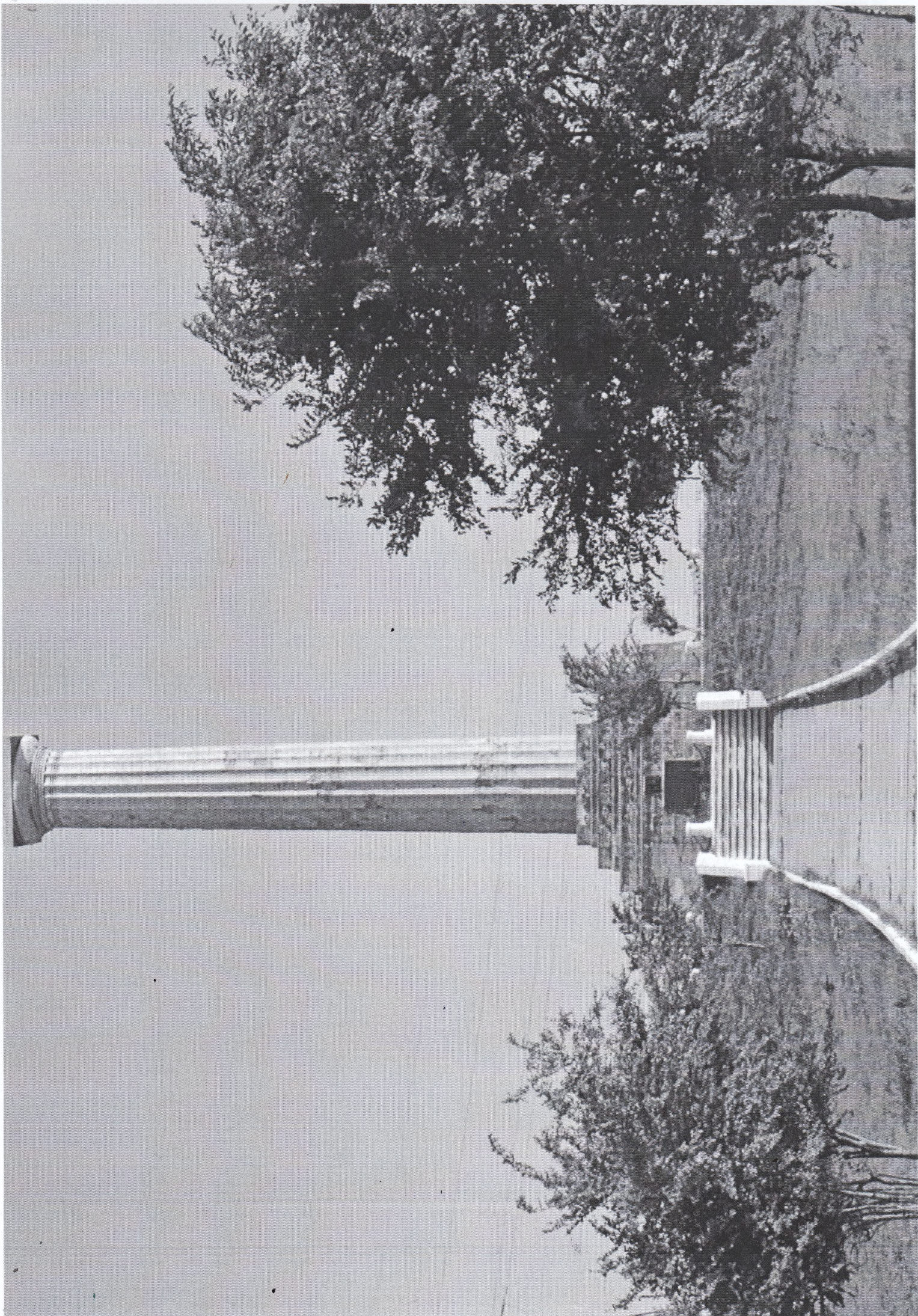
www.uigres87.net

**"MUSTAFA KEMAL ATATÜRK"
ADINA DOLAY BOLNİTASI**

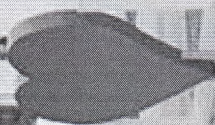

3880 Market
BARTO & BROS
PERMANA
1072654

SUTKA

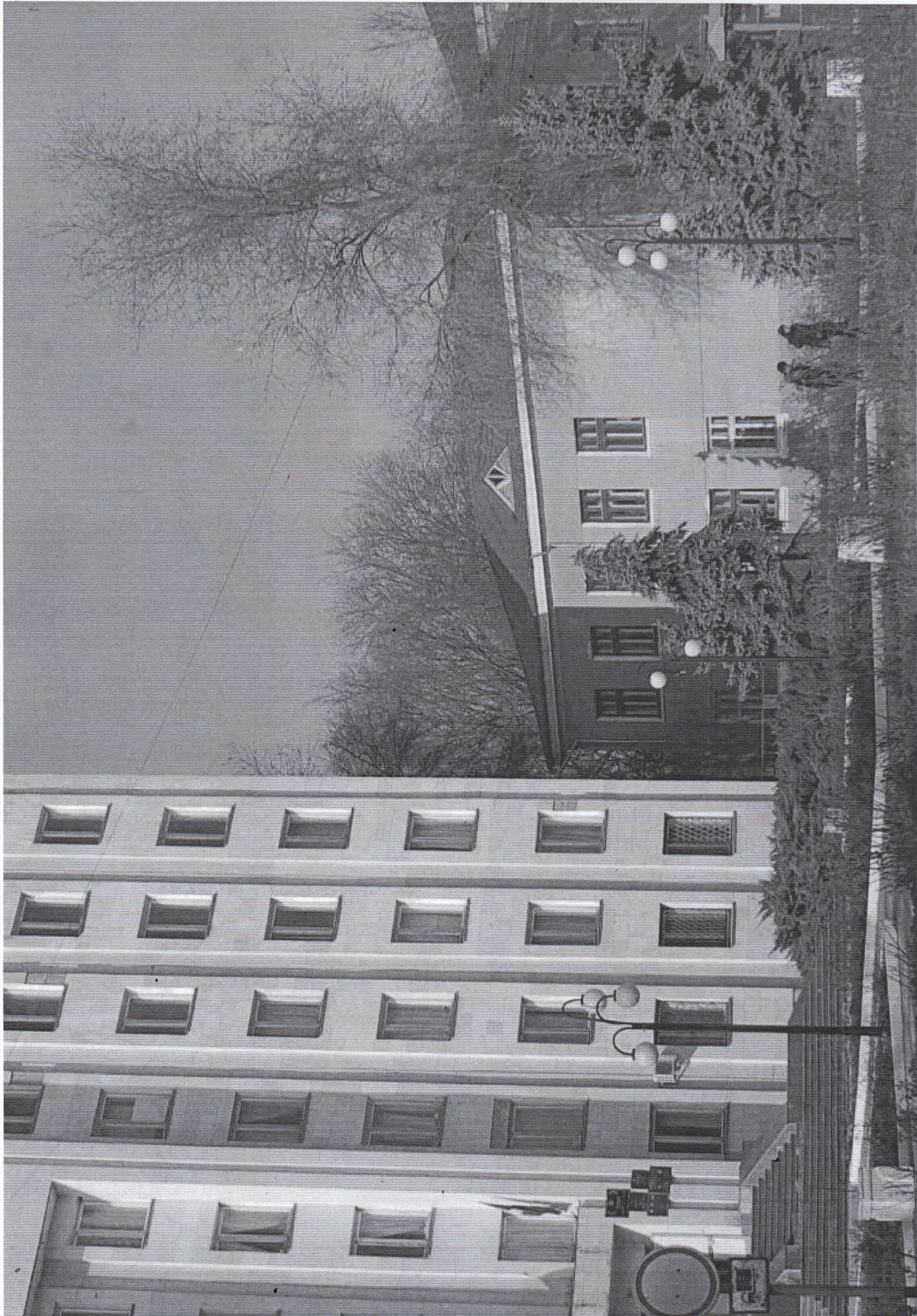

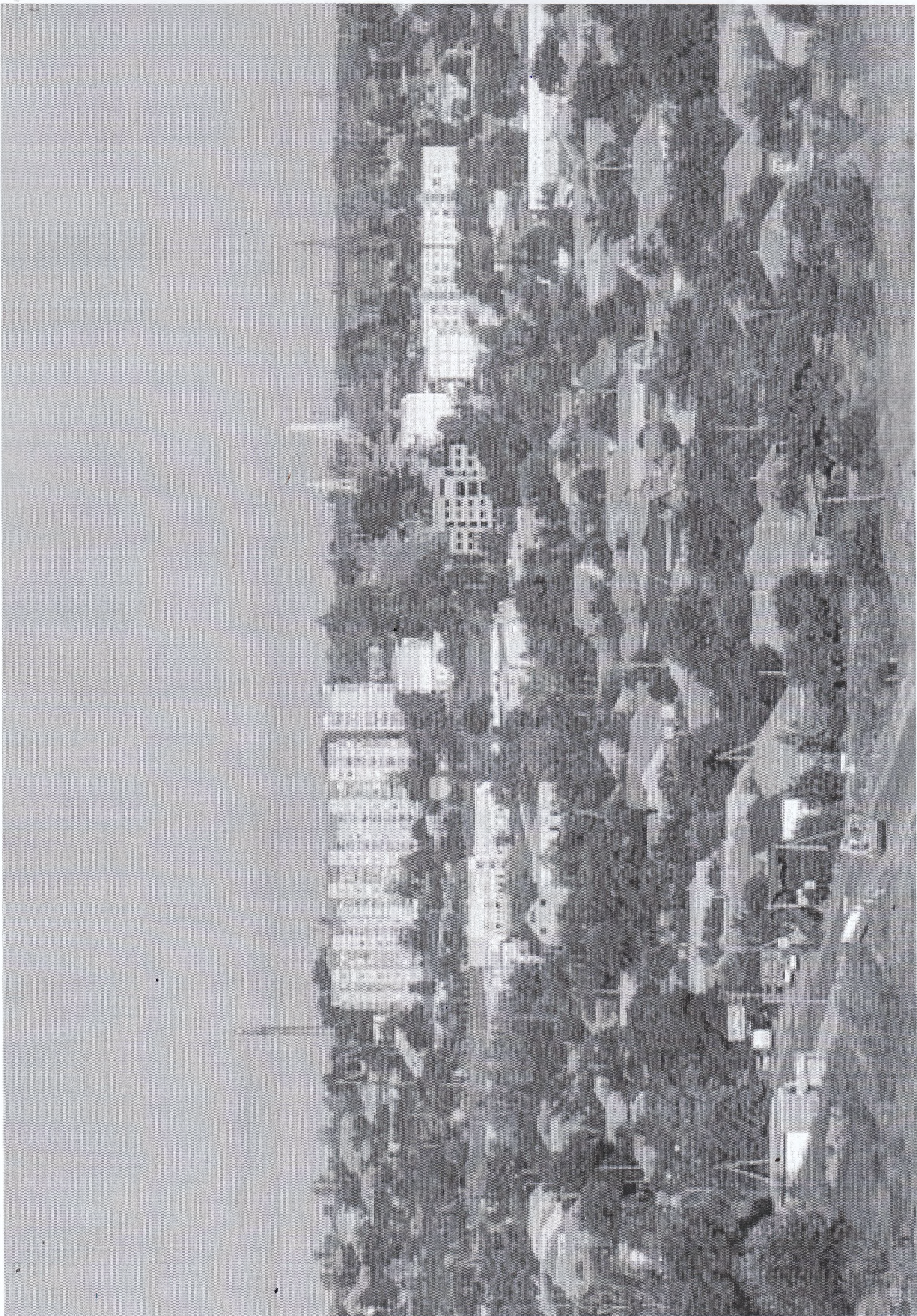

HOECHSTEN TEBIAL
GAGAUZIN FOND

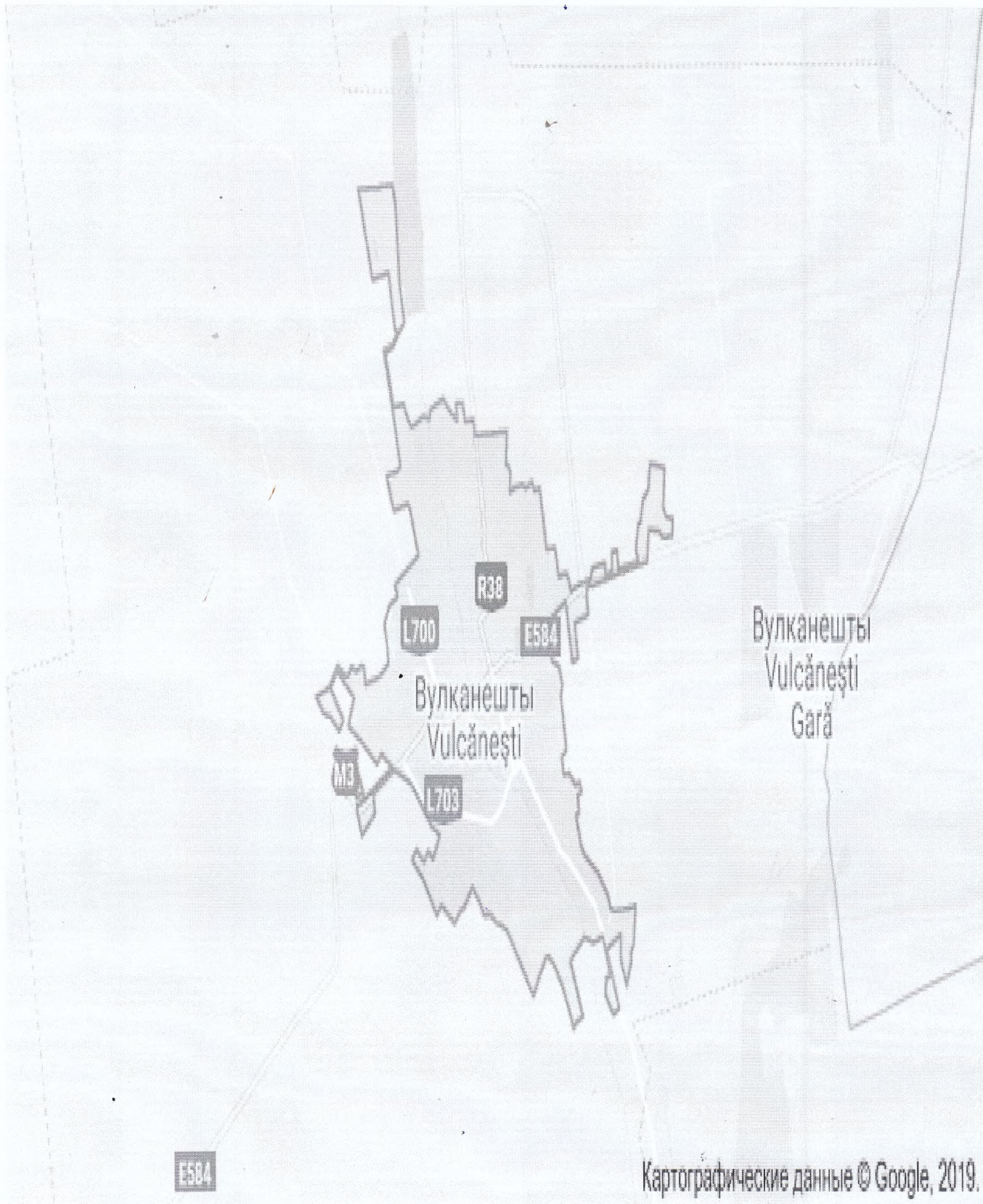

GAGAUZ.MD

E584

Картографические данные © Google, 2019.